ՆՈՅՄԷՐՈ 1907

1883 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 18—19 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԼՈՒ

ԵԼՏԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԵՐԻ

ՄԵՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ԵՎ ՄԻԼԼԻՅԻ

ՎԷ ՍԱՒՐՔՅՈՅ ՃԱՄԻ ԵՒԷՎՄԻ ԿԱԶԷՄԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիյէ 20 ղրուշան

ՕԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Կիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ

Բօլթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Կիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐՍ.

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ամսեայ . . . 5 ղրշ.
4 ամսեայ . . . . . 2 »
ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ . Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրը սարրաֆիյէ պիտ իլանաթ .
2 վէ 3 ամսեայ . . . 6 ղրշ.
4 ամսեայ . . . . . 4 »
Զիյատէ միւտէթ իչիւն իլանաթա այլը բաղարլըգ օլուր :
Մէվատը նաֆիյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գասուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իատէ օլունմայաճագ տըր :

40 ԲԱՐՍ.

Խարբէխանէսի, հէյէթը Բահրիրիյէսի վէ մաթբասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր : — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆֆիյէի մէվատտ հաղրնտա Միւսիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեֆֆիյէի մէքեաթիյպլին տախի անրն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր :

ԿԻՒՆԼԻՒԹ ՀԱՎԱՏԻՍ

Էվվելճէ եաղըլտըղը վէճլէ կիրիտ վալիսի ֆոթիատէս բաչա հաղրէթլէրի տիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր :

Վիլայէթը մէգքիւրէ մէքթուպճըսը իզզէթ պէյ տախի չէհրիմիզէ միւրուտ իթմիշ տիր :

—

Տիյարպէքիր վիլայէթինտէ ճէղրէյէ եարըմ սաաթ մէսաֆէտէ վագը Նօսէր գարիյէսի էհալիսի՝ պէյնլէրինտէ վուղուա կէլէն պիր զըտտիյէթ իւզերինէ Զյէ պէօրիւնիպ, եէքտիկէրիյլէ միւտաբէպէյէ թութուլարագ, իյլէրինտէն 5 քիչի վուրուլուպ մէճրուհ օրմուշ վէ մէնը արպէտտա իչիւն մէգքիւր գարիյէյէ կէօնտէրիլէն պիր մրգտար ժանտարմալար իւզէրինէ քէօյլիլէր թարաֆընտան աթէշ իտիմիշ իսէ տէ, Թէտաակիրը հաքիմանէ վէ ճէսուրանէ այէսինտէ մէրգումանտէն 12 նէֆէրի տէրտէսթէ թահթը իսթինթագա ալընմըշ տըր :

—

Զին սուլարընտա պուլունան ինկիլիզ ֆիլօսը գօմանտանլրղընա Թային օլունան ամիրալ Տուվի՝ պիր գաչ կիւնէ գատար Գանթօնա միւվասլէթթ իտէճէքմիշ :

Գանթօն բիչկեահընտա պուլունաճագ ինկիլիզ հարպ սէֆինէլէրի 9 գըթա օլուպ, Զին իլէ Ֆըրանսա պէյնինտէ մուհարպէպ զուհուրինտէ, 3 գըթա հարպ սէֆինէսի տախի Ալէմանիա վէ Ամերիգա ասնանմալարը իլէ պիլէթթիֆաղ մէնաֆիի թիւճճարիյէյի մուհաֆաղա իտէճէքլէր իմիշ :

* * *

Գէրլին-Բէյնուս Բէրլինէ կազէթասընը իֆատէսինէ նէզարէն, Զին սուլարընտա իճրասը միւթէսավվէր օլան նիւմայիշը պահրլյէ իշթիրաք իթմէք խուսուսը գարիպէն Ամերիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրինէ տախի թէպլիղ օլունաճագ իմիշ :

—

Գահիրէտէն ալաֆր . դեկտ. 17 թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ինկիլթէրրա տէվլէթի Սուտանա ասքէր սէվգի զրաֆընտա Պապը Ալի նէզտինտէ տօսթանէ վէտաթսի իտէճէկինի Մըսրը հիւքիւմէթինէ պէյան իթմիշ տիր :

* * *

Բարիզ կազէթալարընրն Գահիրէտէն ալընրղլարը թէլէկրաֆնամէլերէ նէզարէն, Հապէշ գրալը թէտարիքեաթը սէֆէրիյէտէ պուլունուպ, Մասուա ճիվարլարընա ասքէր ճէվ իթմէքտէ իմիշ, Հապէշլէր Սահարթա նամ մահալլէ թէճավուզ իթմիշլէր տիր :

—

Իչիտիլտիյինէ կէօրէ, բէթրօլ կազը գօմիսիոնը՝ պու կիւն թարիհիյէ նէզարէթի տարիբէսինտէ ֆօն տէֆա օլարագ ագտը իճթիմա իլէ պիր գարար իթա իտէճէք իմիշ :

—

Բէժի իտարէ մէճլիսի՝ Բէժինէն կէլէճէք ապրիլին Զնճի կիւնիւնտէն իթիբարէն իշէ միւպաշէրէթ իտէճէյինի Մալիյէ նէզարէթինէ պէյան էյլէմիշ տիր :

—

Գէրլին ահտնամէսի ահֆէտամը սէպէպիյլէ կէօմիւք ուսուլինճէ միւթէատտիտ նիզամընդլար մուգուա կէլիպ, պունտան հէմֆիվար հիւքիւմէթլէրէ խասարաթը քիւլլիյէ նէշէթ իթմէքտէ օլմաղա, Պուլիարխթան հիւքիւմէթի՝ պու հարին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն պիր կէօմրիւք իթթիհատը թէէսիս իթմէք իւզրէ ախիրէն Պապը Ալիյէ պիր թէքլիֆտէ պուլունմուշ, վէ Պապը Ալի տախի պու թէքլիֆէ գաիտէթէն բուսի րիզա կէօսթէրմիշ տիր :

—

Ռում կազէթալարընրն պէյանընա կէօրէ, Ռում բաթրիգի եուագիմ էֆէնտի՝ Ատլիյէ վէ Մէղահիպ նազրը բաչա հաղրէթլէրի՝ մէսէլէի մուալագաի մէգքիւրէ հագգընտա իճրաի միւգաքէրէ իթմէք իչիւն ճումա իրթէսի կիւնիւ էրէքլի վէ Եանեա մէթրօբօլիտէրիյլէ եէնիտիւնեա վէ Հաճօբուլօ էֆէնտիլերի նէզտինէ ճէլպ պուլյուրմուշ տրը :

Տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ, բաչաի միւշարիյէյէ հաղրէթլէրի պու մէսէլէ իչիւն Ռում մէճլիսը ճիսմանիսինին պիճիւմէլէ աղալարընը տավէթ իթմիշ տիր :

* * *

Ֆիլիբ-Բէյլ կազէթասընրն իֆատէսինէ նազարէն, Ռում բաթրիգի Եուագիմ էֆէնտինին իսթիֆաղ խապէրի Ֆիլիպէտէքի Ռում ճէօմաաթրնա բէք գիեատտ թէէսիր իտէրէք, հաթթա էեվմը մէղքիւրտէ պաղը քիմսէլէր չօճուգլարընը մէքթէպէ կէնտէրմէմիշ վէ քիլիսէլէրտէ թէէսսիւֆ չանլարը չալընմըշ, վէ քիլիսէյէ թօրլանան էհալիյէ խիթապէն Մէթրօբօլիտ էֆ. իլէ Ֆիլիպէ Ռում ճէօմաաթը մէքթէպլէրինտան միւտրի թարաֆլարընտան նութգլար իյրատ իտիլմիշ տիր : Քիլիսէտէ թօրլանան պու ճէօմաաթ՝ պու սրրատա մուավէնէթտէ պուլունմալարը բէճաաը իլէ պիրէր պիրէր տուէլը մուազամա գօնսօլօսխանէլէրինէ տախի միւրաճաաթ իթմիշ վէ գօնսօլօսլարտան հէր պիրինի տախի մագամա միւնասիպ պիրէր ճէվապ վէրմիշլէր տիր :

—

Ամէնին մալիւմաթընա կէօրէ, Ատլիյէ վէ մէղահիպ նազրը բաչա հաղրէթլէրի՝ մէսէլէի մուալագաի մէղքիւրէ հագգընտա իճրաի միւգաքէրէ իթմէք իչիւն ճումա իրթէսի կիւնիւ էրէքլի վէ Եանեա մէթրօբօլիտէրիյլէ եէնիտիւնեա վէ Հաճօբուլօ էֆէնտիլերի նէզտինէ ճէլպ պուլյուրմուշ տրը :

Տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ, բաչաի միւշարիյէյէ հաղրէթլէրի պու մէսէլէ իչիւն Ռում մէճլիսը ճիսմանիսինին պիճիւմէլէ աղալարընը տավէթ իթմիշ տիր :

* * *

Ֆիլիբ-Բէյլ կազէթասընրն իֆատէսինէ նազարէն, Ռում բաթրիգի Եուագիմ էֆէնտինին իսթիֆաղ խապէրի Ֆիլիպէտէքի Ռում ճէօմաաթրնա բէք գիեատտ թէէսիր իտէրէք, հաթթա էեվմը մէղքիւրտէ պաղը քիմսէլէր չօճուգլարընը մէքթէպէ կէնտէրմէմիշ վէ քիլիսէլէրտէ թէէսսիւֆ չանլարը չալընմըշ, վէ քիլիսէյէ թօրլանան էհալիյէ խիթապէն Մէթրօբօլիտ էֆ. իլէ Ֆիլիպէ Ռում ճէօմաաթը մէքթէպլէրինտան միւտրի թարաֆլարընտան նութգլար իյրատ իտիլմիշ տիր : Քիլիսէտէ թօրլանան պու ճէօմաաթ՝ պու սրրատա մուավէնէթտէ պուլունմալարը բէճաաը իլէ պիրէր պիրէր տուէլը մուազամա գօնսօլօսխանէլէրինէ տախի միւրաճաաթ իթմիշ վէ գօնսօլօսլարտան հէր պիրինի տախի մագամա միւնասիպ պիրէր ճէվապ վէրմիշլէր տիր :

—

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս գոմֆէռանսը Բոլսֆէրտան հրատարակածը Բէրլէր օրտան Թէլէգրաֆլար տը .

Բարիզ 28 դեկտ.

Էկէր Զին ինտա իտուլ Ֆրանսա ալէյհինտէ իպրաղը ասարը խուսուսէթ քեսարանէ իտէր իսէ, Ֆրանսա՝ Համաթ (Չայնա՝ն) ատասընը եախսա Ֆորմօզը զապթ ու իշղալ իտէճէք տէյսու պիր շայիա զահուր իթմիշ տիր :

Աթինա 28 դեկտ.

Խրլաֆկիրան ֆրգասընընն բարլամէնթօ միւզաքէրթնտան էլ չէքմէյէ գարար վէրմիշ օլտըղը հավատս սահիհ տէյիլ տիր :

Մէճլիսը մէպուսան՝ 170 միլեօնլըգ իսթիգրազ հագգընտաքի միւզաքէրաթընա տիւն տէվամ իթմիշ օլտըղը կիպի, պու կիւն տախի եինէ տէվամ իտէճէք տիր :

Աթինա 28 դեկտ.

Մէճլիսը մէպուսան՝ իքինճի գրսաթտա, 170 միլեօնլըգ խսիրգրազ թէլէֆիքնի գապուլ իթմիշ տիր :

Աթինա 29 դեկտ.

Մէճլիս-ի Դեպ-սան.— Մ. Սօֆիրօբուլօ 170 միլեօնլըգ իսթիդրազը մուախէզէ իտէրէք, ալէյհինտէ պուլունմագտա, վէ վերկիլերին քիւլլիյէթլէ զամմ օլունմասընա բաղմէն, հէյէթը վիւքէլանըն թէկեիսը մէսարիֆ իթմէսիյլէ ահվալը մալիյէյի իսլալ իթմիշ օլտըղընը իսպաթ իթմէկէ չալըշմագտա տրը :

Պրիքսէլ 29 դեկտ.

Պէլճիկա հիւքիւմէթի՝ Թիւրքիատան, Ռուսիատան վէ Պուլկարիստանան կիսէն պըղրը վէ Թավուգ կիպի հայվանլարը Պէլճիգա մէմալէքինէ իտխալընը վէ օրատա ագթարմա (Թրանսիթ) իտիմէսինի մէն իթմիշ տիր :

Հօնկ-Կոնկ 30 դեկտ.

Գարա Պայրագլըար սէրքէրտէսի Լիանկ-Ֆունկ՝ Սոնթայ գալէսինին ալընտըղը էսնատէ ապրնա եարալանմըշ տրը :

Բարիզ 29 դեկտ.

Մէճլիսը մէպուսան պիւտժէյի գապուլ իթտի :

Մէճլիսը մէզքիւրընն ֆէվգէլատէ միւտաֆէը իճթիհատիյէ խիթամ պուլմուշ տրը : —Իսրալանէթօ ասի իճթիհատընա յունվար 3տէ պաշլայաճագ տրը :

Մարսիլիա 29 դեկտ.

Վաբօր Թայֆալարընյրա օճագընը՝ Թաթիրը էշղալէրինտէն հէնուզ վաղ կէչմէմիշլէր տիր :

Բէնէբրայուրկ 29 դեկտ.

Զար էյիլէյէօր . ատա վուգուպուլան գաղասան պէրու օմուղընտա հրսս իթտիկի ապրը կէչտի վէ քէնտիսի տէ ույումաղա պաշլատը :

Պէլկրատ 30 դեկտ.

Մէճլիսը մէպուսանընն (Սգուբչինա) տաղընրլըմասը մուդարրէր տիր :

Եէնի մէճլիսը մէպուսան կէյէճէք փետորուար այլընտա իճթիմա իտէճէք տիր :

Ամէնա Բիւթէրէն Ագէնսի Մ. Ինկինրը Բոսֆէռանսը Տանպասընը Բէզուէնէ օրտան Թէլէկրաֆլար տը .

Աթինա 29 դեկտ.

Մէճլիսը մէպուսանընն պու կիւնքի իճթիմանընա բէիսը վիւքէլա Մ. Թրիգուբի՝ պիր նիզամնամէ լայիհասընը թահթը միւզաքէրէեէ վազ էյլէմիշ տիր :

Մէղքիւր լայիհա մուճիպինճէ, Եունան գուվվէթ պահրիյէսի 30, 692 նէֆէրտէն իպարէթ օլաճագ տրը :

Ավսթրիա տէվլէթինին Աթինա սէֆիրը ճէտիտի Պարոն Թրաթէնպէրկ պու կիւն իթիմատնամէլերինի գրալ հաղրէթլէրինէ թագտիմ էյլէմիշ տիր :

Շիմտիյէ գատար տէվլէթը միւշարէյէհանը Աթինա սէֆարէթինտէ պուլունմուշ օլան բրէնս վէքտ տախի վէտանամէլերի գրալը միւշարէյէհէ թագտիմ էյլէտի :

Պէրլին 29 դեկտ.

Պու կիւնքի կազէթալարընն պէյանընա կէօրէ, Ռուսիանընն Բարիզ սէֆիրի բրէնս Օրլօֆ՝ Բէթերսպուկա կիտէր իքէն, բէյնս Պիդմարդա պիր վիդիթա վերմիշ տիր :

Քէզալիք խապէր վերիլտիյինէ կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրընն օմուղունտաքի եարա հէման էվիլէշմիշ իսէ տէ, իպթիտատէ Զար բէք չօգ այրը տուշմուշ, լաքին եարանրն հիչ պիր վեհամէթի գալմամըշ տրը :

Պէրլին 29 դեկտ.

Վարսօվիատան պուրա կազէթալարընա եաղըլտըղընա կէօրէ, բոլիս՝ Բրօյէնբէրգ նամ կազէթանրն մաթպասընը զապթ ու թէսխիր իթմիշ տիր :

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Ավսթրիա իմբէրաթօրը՝ զաթը Շահանէյէ զայէթ գըյմէթտար պաղը ասարը աթիգա իհտաէյլէմիշ օլմաղա, ասարը մէգքիւրէյի համիլ օլան պիր Ավսթրիա գօրվէթի՝ եագընտա Տէրսաատէթէ կէլէճէք իմիշ :

—Իչիտիյտիյինէ կէօրէ, Թօրխանէտէ Թօրխանէ թուլուպճըլարընն գահվէսի օրան տիւքքանընն թապիսի տիւն սապահ էրքէն տիւքքեանը ասար իքէն, տէմիր քէրէնքլերին իքի թանէսի նասը իսէ գօրմուշ վէ պիրիսի մէրգումմ թապիպին պէյնինէ կէյէրէք մէրգումը անիտէ թէլեֆ էյլէտիկի կիպի, տիկէր գաեատ տախի ուսթասընն պիր պաճաղընա թէսատիւֆ իտէրէք, ֆէնա հալտէ զէտէլէնմիշ տիր :

—Կէչէն բէնչէնպահ կիւնիւ էշեարը իլէ պէրաղէր գատրն վէ էրքէք 25 նուֆուս մուհաճիրի իսկիւտարա չզգարմագ իւզրէ Սիրքէճիտէն հարէքէթ իսէն 2 սանտալ ֆուրթունայա թոռթուլարագ ատընըրյա թոռթուլարընը վէ Ատալարա տօղրու եօլ ալմայա պաշլամշյար իսէ տէ, մուհաճիրլերին ֆէրեատը իւզրինէ Հարէմ իսկէլէսինտէն եէթիշէն 3—4 գարգ մէգքիւր սանտալյարը ագընթրտան գուրթարմըշյարտրը :

—Էտիրնէ իլէ Տէտէ—Աղաճ պէյնինտէ իշլէյէն թրէն՝ եաղան գարրն քէսրէթինտէն Սօֆիյը ըթասինընը կէչէմէմիշ տիր :

Տէրսաատէթ իլէ Զօրլու արասընտաքի թէլէկրաֆ թէլլէրի՝ իւզրէրլերինէ թուրան պուղուն քէսրէթինտէն նաչի պիր չօգ եէրտէն գըրըլմըշյար տրը :

—Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի միսսիսանթիգլերինտէն Տէրվիշ էֆէնտինին թէրաքիմ իտէն սիրյաթ վէ թագտիմ օլուն չիքեայը միւթէատտիտ վէ թագրիրլէր իւզրինէ, Ատլիյէճէ թահգիգաթը իպթիտայէսինին իճրասընա թէչէպպիս օլունտըղը, վէ պու թահգիգաթտան պաղը մուհիմ վուգուաթ վէ նէթիճէ զուհուր իտէճէկի իչիտիրմիշ տիր : (Ճ. Հ-Ը-ԹԷ-ՆԷ)

—Պապը Սէրասքէրլերտէն վիլայաթա չէքիլէն պիր թահրիրաթը ումումիյէտէ, ասքէր ֆիրարլիլերինին թութուլտրգլարընտա, եէմէմ օրտուսընա կէօնտէրիլէճէքլերի իսթիբար գըլընմըշ տրը :

—Այտրն վիլայէթինտէ Սէրայքէօյտէ կէչէն կիւն եաղան չիտէվլի պիր եաղմուր էսնասընտա եըլտըրըմ տիւշերէք պիր իսլամա իսապէթլէ թէլէֆ իթմիշ տիր :

—Եանեա վիլայէթինտէ թէրէ Տէլէն գաղասընտա կէչէնէտ պիր զէլզէլէ վուգու պուլմուշ իսէ տէ, պիր կէօնա սագաթըզը մուճիպ օլմամըշ տրը :

Զէչմէտէ տախի ախիրէն եէր ալթընտան տէհչէթլի սէսլեր իլէ իւշ տէֆա զէլզէլէ վուգու պուլմուշ տրը :

—Զէլզէլէ միսսպիտի իչիւն պարագա ինչա իթմէք իւզրէ Թօրխանէի ամիրէ վէ Պահրիյէ սէնայի ալայարընտան Զէչմէյէ կէօնտէրիլէն նէֆէրատ՝ իքմալը վազիֆէ իտէրէք կէչէն կիւն Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշլէր տիր :

—Իտարէի Մախսուսէնին Ամիսթէֆանօս թարիգինէ իշլէյէն վաբօրը՝ սօուգլար միւնասէպէթիյլէ միւշթէրի օլմայրպ հարբլամթը քէօմիւր մէսարիֆինի պիլէ չզգարամմագտա օլտըղընտան, մարտա գատար մէղքիւր թարիգէ իշլէյէն վաբօրը թաթիլ իտիրտիկի իտարէի մէղքիւրէ թարաֆընտան իլան գըլընմըշ տրը :

—Տէրսաատէթտէն կէօնտէրիլէն թէլէկրաֆլար հաղգընտա «Ռուսի» ուսուլի իճրա օլունմաղա պաշլայալըտան եանի պիր սէնէտտէն պէրու թէլէկրաֆ հարբլամթը գաղարագ, պու եիւզտէն խապլնէի տէվլէթէ 150,000 ղրուշտան զիյատէ զարար վագը օլմուշ տրը :

—Վէնէզի կիւն էօյլէնտէն սօնրա զիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, վարնա իլէ Ռուսճուգ պէյնինտէ օլան չըմէնտրֆէր՝ գարըն քէսրէթինտէն նաչի կէչէն ճումաա կիւնինտէն պէրու իշլէյէմէմէք իմիշ :

—Խաղինէի խասսաի Շահանէ նազրը Գաղաղեան Յակոբ էֆէնտի հարպէթլէրի՝ էվվելքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, խարլճիյէ նազրը Աբրֆի բաչա հաղրէթլերինին թահթը ըիյասէթլերինտէ վէ միսսէչար Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հարբէթլերի իլէ Գըպրըս էմլաքը Հիմայուն նազրը վէ Հուգուգ միւսվիրլերինտէ միւրէքքէպ օլարագ ագտը իճթիմա իտէն գօմիսիօնտա ագշամա գատար միւզաքէրաթտա պուլունմուշ տրը :

—Պիր միւտէթտէն պէրու Տէրսաատէթ ինկիլթէրրա սէֆարէթի մայէթինտէ պուլունան Ֆուլէօ նամ վաբօր պիր գաչ կիւնտէն սօնրա պուրատան հարբէքլէ եէրինէ Պէրեր նամ վաբօր կէլէճէք իմիշ :

—Գալաթատա Բէնճէնպահ բաղարընտա վագը Պանգը Օսմանինին գարշըսընտա պուլունան ախշագ իքի խանէ՝ մէղքիւր Պանգա թարաֆընտան իշթիրա օլընմըշ վէ մէղքիւր խանէլէր թարիգին թէվսիի իչիւն երգաբրբլաճագ իմիշ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու կիւն Եկեղ . Համագ . ժողով Բաթրիգխանէտէ իճթիմա իտէճէք վէ Օրակարգը ախտէքինտէն իպարէթ պուլունաճագ տրը :

ՕՐԱԿԱՐԳ

1· Ծրագիր Կաթողիկոս · յանձնաժողովոյ
2· Տեղեկագիր Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ
3· Ծրագիր Յանձնախմբի Եկեղեցական Համագումար ժողովոյ
4· Ծրագիր միաբանութեան Եկեղեցականաց Հայոց
5· Ազգային ժողովոյ յանձնարարեալ երկու խնդիրք ·
6· Տեղեկագիր ծանուցագրոց ծընեալոց, պսակելոց և վախճանելոց :

—

Էվվելճէ իլան իթտիկիմիզ վէճճ իլէ, Բաղ, ժողով՝ Ս· Երուսաղէմ թէսվիյէի տուլունը իչիւն խթիհզարը թէտապիրէ մէմուր օլարագ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի թարաֆընտան միճէտտէտէն թէչքիլ օլունան գօմիսիօն իլէ պէրաբար պու կիւն սաաթ 4տէ Բաթրիգ վէքիլի Դեր· Տ· Դէորգ վարդապետին Նախագահութիւնը վէ Մաքսուտ Սիմօն պէյ հաղրէթլէրինին Ատենապետութիւնը թահթընտա իճթիմա իթմիշ տիր :

Իչպու մէճլիս՝ պատ էլ միւզաքէրէ, կէչէճէք բէնճչէնպահ կիւնիւ թէքքրար իճթիմա իթմէյի, վէ Ս· Երուսաղէմ թէսվիյէի տուլունընրն Լիազօր Յանձնաժողովընը տա տավէթ էյլէմէյի, վէ մէսէլէյէ հէպսի պիրլիքտէ պիր գարար վէրմէյի գարարլաշըրմըշ տրը :

0 կիւնիւ Ազգ· Ղարչութիւն Թարաֆընտան խասսէթէն Մաքսուտ Սիմօն պէյ իլէ Հալաճեան Բարսեղ վէ Մամիկոնեան Միքայէլ էֆէնտիլէր հաղրը պուլունաճագլար տրը :

—

Կաթողիկոս ինթիխապը հագգընտա Միլլէթ մէճլիսի ումումիսի թարաֆընտան նապ օլունան գօմիսիօն՝ Բաթրիգ Ամեն· Տ· Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերինին տավէթի մուճիպինճէ պու կիւն Բաթրիգխանէտէ իճթիմա իտէճէք տիր :

Միլլէթ մէճլիսի ումումիսի Ատենապետի Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆէնտի կէչէն բէնճչէնպահ կիւնիւ խաքէօյէ պիլագիմէ, մատտէի մէղքիւրէ հագգընտա Բաթրիգը միւշարէյէհ իլէ ուզուն պիր միւլագաթ իճրա իթմիշ տիր :

Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլերի՝ ումումիլէհ Ատենապետ էֆէնտինին քէնտիսինէ վուգուպուլան իչպու զիյարէթինտէն տօլայը պէեանը մէճմունիյէթը ազիմէ իթմիշտէն սօնրա, մէղքիւր գօմիսիօն պու կիւնքի իճթիմաընտա, տիկէր իճթիմալէրինի հա՞նկը կիւն վէ նէ՞րէտէ իճրա իտէճէկինի գարարլաշարընճա, օ զէման մէղքիւր իճթիմալէրտէ Նախագահութիւն իտէճէկինի Բաթրիգը միւշարէյէհ իլէ Ֆրիստոստուր էֆէնտիյէ խապէր վէրմիշ տիր :

—

. . . Խմբագիր,

Յառաջիկայ 1884 տարւոյ հրատարակեալ ՅՈՎՍԷՓԻ Ռոսատսէրի մէջ, Յովհաննէս էֆէնտի Մարգարեան, փաստաբան, փոխանակ առաջին կարգի փաստաբանաց չարգին մէջ նշանակուելու տպագրական սխալմամբ երկրորդ կարգին մէջ նշանակուած է :

Ուստի՝ ի գիտութիւն ներկայս հրատարակելոյդ կը խնդրուի :

19 Դեկտեմբեր 1883 (ԴԷԼ+)
Գրա· Աշխ· Հէ·
Կ· Պոլիս

ՐԱՍԱՏԽԱՆԷԻ ԱՄԻՐԻ

Սթամպօլտա հովանաւորութեամբ

Դեկտ. 19/31

	Մր· Տ·
Կիւնէշին մօտիսը	2 26
Էօյլէն	7 15
Այլն իք բուսը (առաջին դասարդ) Բումի դեկտ.	24
Պու սապահ սաաթ 5, 19տա	
Միջին իւլ հավա(պարոմէթր)	769,2
Միջին իւլ հարարէ (թէրմոմէթր)	5,7
Եիւզտէ օլան տէրէճէի բուլթուպէթ	94
Բիւզիեարը իսթիգամէթի՝ Շըմալը չարգի՞սաքին	

ԻԼԱՆ

Շէհրիմիզին բէք մաարուֆ էճզաճբաշընտան պուլունան Մ· Ժ· Ալէքսան՝ քէնտի էճզախանէսինի Եէնի ճամի հավլիսինտէն Պաղչէ Գաբուսընտա կէօմրիւյիւն գարշըսընտա 43 Նիւմէրօյու մաղազայա նագլ իթտիկինի վէ էվվելքի կիպի զայէթ էհվէն ֆիյաթլա հէր նէվի էճզա մէ մուալէճաթը նէֆիսէ պուլունտուղունու քէնտի միւթէատտիտ միւշթէրիլերինէ վէ ումում էհալիյէ իլան իտէր :

Մէղքիւր մաղազատա նօրմէկիատան ճէլպ օլունուշ Մօրինա պալըգ եաղը տախի պուլունուր :

ԱԼԱ ԷՆՆԻԻՐԻԻ ՊԱԼԸ

Սաթըլը, Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Համիտիյէ թիւրպէսինին գարշը սըրասընտա ֆէսմի Բիէրին տիւքքեանընտա :

ՖԻՏԱԹ ԷՀՎԷՆ

ՀԱԼԸ ՀԱՃԸՐ

ՕՈՒՏԱՆ

Սուտան վագալարը, տէվլէթի Օսմանիյէ իւլ ինկիլթերրա տէվլէթինի, պիր գաթ տահա պիրիպիրլէրինէ եագլաշարբաճագլար տըր. եախօտ տահա սահիհինի սէյրլէյրէք, պու իւքի տէվլէթլէրին, նամը Օսմանի թահթընտա պուլունան հէր միւքտէ, պիրիպիրլէրինտէն այրըլմալարը միմքինսիզ օլան մէնֆաաթլարա թապի ատէթա պիրլէշմիշ թէք պիր վիճուտ օլմալարընը, պիր գաթ տահա իսպաթ իլէմէյէ պիր վասըթա օյաճագլար իտի։

Սախթէ բէյղամպէր, մէղհէպ սըֆաթը արգասընտա կիղէնմիշ սըրֆ պիր ասը տըր։

Մըսըր գարբչըգլարը, պու ասընըն սիվրիլիպ մէյտանա չըգմասընա պէօյիւք պիր գօլայլըգ վէրտիլէր, վէ ճահիլ վէ սէրսէրի Արապ կիւրուհլարընըն թէասիւպի, սօն տէրէճէտէ նէֆրէթ նազընը իլէ պագմագտա օյտըգլարը վէրկի թէէտիյէսինտէն ազատ օյաճագլարը վատլէրի, վէ եազմաճըլըգ հավվէսլէրի, սախթէ բէյղամպէրին իսեանընը գապարթըգճա գապարտըպ նիհայէթ ազ չօգ միւնթազամ պիր հալտէ պուլունան էրէյիճէ քիւլիյէթի պիր Մըսըր օրտուսունու մահվ վէ խարապ իտէճէք գատար ճէսամէթ քէսպ իյլէմիշ իտի։

Մըսըր հիւքիւմէթինին ասըլ միւնթազամ օրտուսու, զաթէն թէլ-էլ-Բէպիրտէ մահվ ու նապէոտիտ օյուպ, անընն էրէրինէ թէչբիլ իտիլմիշ օլան էնէի օրտու իսկ, բէք թազէ վէ բէք թէճրիպէսիզ ասաքիրտէն իպարէթ պուլունմագտա տըր։

Համթա հիքս բաշանընն մայթինէ վէրիլէն օրտու տախի, էքսէրյէյթլէ, բասթ կէլէնին օմուդունա պիր թիֆէնք վէրիլիպ մէյտանը մուհարէպէէ սէվգ օլունան Արապլարտան իպարէթ պուլունմագտա իտի։

Սախթէ բէյղամպէրըն, պրբ արա, 11000 քիշիլիք պիր օրտույու զաֆլէթէ կէթիրէճէք տէրէճէտէ միւթէասսիպլէր, էսիրճիլէր, վէ եազմաճըլար պաշընտա տախի պուլունաճաղընը իսթրու խէեալարընտան պիլէ կէչիրմէյէնլէր, իշէ չօգլուգ պիր էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, նիհայէթ սախթէ բէյղամպէրին պիր կիւն տէյիլ իսէ տիկէր պիր կիւն եա թէսլիմէ վէ եա ֆիրարա մէճպուր օլաճագընը մէմուլ իթմէքտէ, վէ անճագ Մըսըր հիւքիւմէթինին, մէղքիւր սէֆէրինի, վագթսըզ ատտ իթմէքտէ իտիլէր։

Ֆագաթ էլ Օպէյիտ վագասը, պաղէն հիչ պիր իշ եէրինէ գօնմաեան սիվիլիզէյշէրին տախի, պէօյիւք պիր եարաեա թահվիլ օլապիլտիքէրինի, պիր գաթ տահա թաստիգ իյլէմիշ տիր։

Շիմտի, սախթէ բէյղամպէր, սըրֆ Մըսըր հիւքիւմէթինին ասըսը տէյիլ տիր, չիւնքի Մըսըր հիւքիւմէթինին, եալընըզ պաշընա, չէօլէրտէքի ասըլար իլէ ուղրաշմագտան զիատէ, տախիլի տահա զիեատէ պէճիտ դայէլէրի վար տըր։

Իմտի, իլէրուտէ սայիրլէրինէ տախի իպրէթ օյաճագ սուրէթտէ պու միւթէասսիպ ասընընն թէրպիյէսինի վէրմէք զահմէթի, Մըսըր իւլքէսինին մանթպուի պուլունան տէվլէթը Օսմանիյէէ վէ էյան Մըսըրտա քէնտի վէքիլի պուլունան ինկիլթերրա տէվլէթինէ ինթիգալ իտէճէք կիպի կէօրիւնիյօր։

Զաթէն պու պապտէ, իքի տէվլէթ պէյնինտէ մուխապրաթա պէտ օլունմուշ օլտուղու տախի բիվայէթ օլունուեօր։

Ասլա չիւբհէ ճայիզ տէյիլ տիր քի, կէրէք Մըսըրընն սահիպի էվվէլի պուլունան տէվլէթի Օսմանիյէ, վէ կէրէք իւլքէի մէղքիւրէնին խթիգպալի էմնիյէթի իչիւն գան տէօքմիշ օլան ինկիլթերրա տէվլէթի, Մըսըր իտարէսի պաշընա էպէտի պիր միւշքիլ օլապիլճէճէք իսեան աղաճընն տալ պուտագլար սիրմէսինէ վէ պագասընա, հիչ պիր սուրէթլէ միւսաատէ իտէմէյէր։

Անճագ, միւճէրրէտ պիր Օսմանը օրտուսու սէվգինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլաճագ մը, եօգսա իսքէնտէրիյէտէն Գահիրէէ տէկին ասըլ Մըսըրլըլարընն իսեանընը պունտան պիր պուչուգ սէնէ մուգատտէմ մահվ ու նապէտիտ իթմիշ օլան ինկիլթերրա տէվլէթինին, եէնէ պիլ վէքիլէ, չու եա պու սուրէթլէ, Գահիրէտէն պաշլաեան Սուտան չէօլերի իսեանընը տախի մահվ իթմէսինէ պիր գարար մը վէրիլէճէգը տըր, պուրալարը հէնիզ մալիւմ տէյիլ տիր։

Մալիւմ օլան ճիհէթի չու տուրքի, էկէր սախթէ բէյղամպէրին ասը կիրուհլարը, պազը թարաֆլարտան բիվայէթ օլունտուղու կկպի, պէղզաթ Մըսըր հիւքիւմէթինին չիմտիքի հալտէ իտէպիլէճէյի ֆէտաքեարլըգլա պասթրրլաճագ տէրէճէտէ քիչիլմիշ տէյիլ իսէ, տէվլէթի Օսմանիյէ վէ քէնտի միւթթէֆիգի պուլունան ինկիլթերրա տէվլէթի պիլ իթթիֆագ, չու եա պու սուրէթլէ, մէղքիւր իսեանընն մահվ ու նապէտիտ իտիլմէսինէ դարար վէրէճէքլէր տիր։

Զիւնքի մէղքիւր իսեան պագվէ ճէզասընը գալըգճա, Մըսըր իտարէսի տայիմի պիր միւշքիլ թապի պուլունտրգտան պաշգա, իլէրուսի իչիւն տախի ֆէնա պիր իպրէթ օլուպ, Արապ տիւնեասընընն ըահաթը հալինտէ պէօյիւք մէնֆաաթլարը պուլունան պիզգաթ տէվլէթի Օսմանիյէ վէ ինկիլթերրա տէվլէթի իչիւն տախի իլէրուտէ պիհուղուրլուգ դարուլարը քիչատ օլունապիլիր։

Հազըր ինկիլիզլեր Մըսըրտա իքէն, պու իշի պիր ան էվվէլ սըրասընա գօեուպ հալը իսթիգպալի թէէմինաթ թահթընա ալմագ բէք միւնասիպ օլապիլիր։

Զաթէն ինկիլթերրա տէվլէթի Մըսըրտա պուլունան իշղալ օրտուսունընն նըսֆընտան զիատէսինին ավտէթինէ էմր վէրմիշ իքէն, մէղքիւր էմրի կէրի ալտըգտան պաշգա, հաթթա եէնիտէն ասաքիր կէօնտէրմէք նիյէթինտէ պուլունտըղը տախի սէօյլէնիյօր։

Անճագ մէղքիւր եէնի ասաքիր, Սուտանա սէվգ օլունմագ իչիւն օմաեբպ (չիւնքի ● տէհշէթլի մահէլլերտէ ինկիլիզ ասաքիրինին սըճաղա վէ սուսուղլըղա ատեանապիլմէսի միշքիլ օլաճագ տըր) ինկիլիզլի Գէյդըր բաշընընն մաեէթինտէ Սուտանա կիտէն Մըսըր ժանտարմասը եէրինէ, նէֆսի Մըսըրտա ասայիշի հալի պագը սագլամագ իչիւն կէօնտէրիլէճէք իմի։

Տիկէր թարաֆտան, Օսմանը վէ ինկիլիզ հարպ սէֆիֆնէլերի, գըրմըզը տէնիզտէ վագը Սուտան սէվահիլինի կէօզէթմէքտէ, վէ հիչի իգթիղատ պիլ իթթիֆագ հարէքէթ իթմէք իւզրէ հազըր պուլունմագտա իսէլէր տէ, Սուտան ասըլարընընն ● թարաֆլարտա իսպաթը վիճուտ իտէճէքլէրի բէք տէ իհթիմալտէն կէօրիւնմէզ։

Սախթէ բէյղամպէրին նէրէլէրտէ պուլունտուղընա, վէ նէ եարմագտա օլտուղունա տախի, էմնիյէթէ շաեան պիր խապէր տախի եօգ տըր։

Պրբ բրվայէթէ կէօրէ, սըրֆ եաղմա իչիւն պաշընա պիրիքմիշ օլան սէրսէրի Արապ կիւրուհլարը, եաղմա իտէճէք հիչ պիր շէյ պուլամատրգլարընտան, վէ տիւչար օլտուգլարը գըրկընտան կէօզէրի տախի եըլտըրընտան, եէնէ քիւմէ քիւմէ, քէնտի ասը սէրկէրտէյէրինի թէրք իտիւպ տաղըլըշար, վէ պու սուրէթլէ սախթէ բէյղամպէրին գօմանտասը թահթընտա, էլան Մըսըր ասաքիրի եէտինտէ պուլունան պիր թագըմ մէկվգլար իւզէրինէ հիճիմ իթմէյէ ճէսարէթ իտպալէճէճէք գատար ատէմ գալմամշ տըր։

Ֆիլվազը, օլ պէօյիւք մուվաֆֆագիյէթէն սոնրա ասըլարընն հիչ պիր թարաֆտա չու տըր տէյէճէք պիր գուվվէթլէ պաշկէօսթէրէմմիշ օլմալարը, գուվվէթլէրինին բէք զայիֆլէնմիշ օլմասընա պիր իմարէ սայրլապիլիր։

Վէ ● հալտէ, կէրէք տէվլէթի Օսմանիյէնին վէ կէրէք ինկիլթերրանին, պէհէմմէհալ տօղրուտան տօղրու միւտախէլէլէրինէ պիր սէպէպի մութլագ գալմայըպ, պազը ճիհէթլէր իլէ Մըսըր հիւքիւմէթինէ մուավէնէթ վէ գօայլըգ կէօսթէրմէէրի տէ, իսեանը պիւսպիւթիւն պասթրմեեա մէտար օլապիլիր։

Նասրլ քի ինկիլթերրա տէվլէթի, Մըսըրընն բօլիս վէ ժանտարմա մէմուրիյէթինի իւզէրինէ ալմըշ օլմասը իլէ, Մըսըր հիւքիւմէթինին, թէքմիլ ժանտարմա օրտուսունու Սուտանա սէվգ իյլէմէսինէ պիր գօլայլըգ վէրմիշ տիր։

Տիկէր թարաֆտան, պիր կէօնիլլիւ տէֆթերի աչըրպ, պազը Եունանլըլար վէ Էվրօբալըլար կիպի, սարիրէրին տախի եէնի սէֆիէրէ տախիլ օլմալարընա բարաեա թէչվիգաթ կէօսթէրիլիր իսէ, բէք իհթիմալտէն տիր քի, կէրէք տէվլէթի Օսմանիյէնին վէ կէրէք ինկիլթերրա տէվլէթինին, նիզամ սաաքիրի սէվգինէ տախի հաճէթ գալմազ։

Էլվէրիր քի, պու կէօնիլլիւ օրտուսու, մահիր գօմանտանլար թահթընտա, նիզամը պիր դուվվէթ թէչբիլ իթսինլեր, վէ պէրապէրլերինտէ տախի, մուալիմ թօբճուլար պունտան։

Զաթէն պունտան մուգատտէվի պէտպախթ սէֆէրտէ, բէք չօգ չէհատէթլեր իլէ թաստիգ օլունմուշ տըր քի, Մըսըր գէլլահլարը չօգլուգ իշէ եարամայըպ, վէ չօգ տէֆա տիւշմէն հուզուրունան ֆիրար իթտիքլերի հալտէ, զաթէն բէք աղլըգ օլան Թիւրք վէ Զէրքէս պաշըպօղուգլարը, հիչ պիր տէֆա տիւշմէնտէն եիւզ չէվիրմէյիպ, տայիմա շէճրանէ մուհարէպէ իթմիշլեր, վէ Սուտան Արապլարընն կէօզլերինի երլտըրանլար պունլար օլմուշլար տըր։

Իմտի սէվգ օլունաճագ եէնի օրտունընն քիւլլիյէթի, պու եօլտա շէճի ճէնքճիլերտէն իպարէթ, վէ պաշլարընտա տախի, Պէյդըր բաշա կիպի մահիր պիր գօմանտան պուլունուր իսէ, սախթէ բէյղամպէրին Գահիրէ մահպէսինէ թէչրիֆ պույուրմասը գապիլ օլմաա պիլէ, չէօլերտէքի մաղարալարա սըղընաճաղը բէք իհթիմալտէն ատտ օլունապիլիր։

Լիհասը, արթըգ պու սախթէ բէյղամպէրին սէօզիւ բէք ուզուն սիրմիշ օլտրընտան, գանը սէրկէ զէյթէրլերինէ պիր նէթիճէ վէրմէքլիյին սըրասը կէլմիշ ատտ իտիլմէլի տիր։

Վէ էկէր, բաղմ կէլէն գաթի վուրկուն իշիւն, տէվլէթի Օսմանիյէ վէ ինկիլթերրա տէվլէթի պէյնինտէ պիր իթթիֆագը գաթի վիճուտէ կէթիրիլմէսինէ էնկէլլեր զուհուր իտէր իսէ, Մըսըր հիւքիւմէթինին, պիր հարէքէթթը թէաֆիի իթթիխաղը իլէ, Սուտանընն տէօրթ գըսմընտան իչիւնիւ Մըսըր իտարէսի թահթընա պըրագաճագ խարթումա գատար քէնտի հիւքմիւնիւ թէէմինաթ թահթընա ալմասը իչիւն, հէր սուրէթլէ քէնտինէ մուավէնէթ իտիլճէճէյի շիւբհէսիզ տիր։

Օլ վագրթ, սախթէ բէյղամպէր, էլ Օպէյիտճիվարլարը չէօլէրինտէ, տայիմա պիրիպիրլէրինի գըրմայա հազըր պուլունան գապիլէլեր իլէ տէ, էօյլէ գանը արպէտալարա թապի պուլունմուշ օլապիլիր քի, Մըսըրլըլարընն Սուտանա թէճավուզլարը իւզէրինէ տիւշմէճէք չօգլուգ վագրթ տախի պուլմամշ օլուր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՋՄԻԱՁՆԱՑ ԳԷՈՐԳԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԽՈՒՌԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Տփղիս 26 Նոյմ. 83

Լէմիածնէն առնուած վերջին լուրերէն կ'տեղեկանամք թէ՝ Նոյ. 12ին շաբաթ օրը Գէորգեան ճեմարանի մէջ մեծ խռովութիւն և իրարանցում մը տեղի ունեցեր է. վեցերորդ դասարանցիք ըմբոստացեր, գիշերը յարձակեր են տեսուչին վրայ, առաւօտանց ալ Ցաղ-պաշին (եասագճիներուն գլխաւորը) ծեծելով ոտքի տակ են առեր, այնպէս որ հագիւ ողորմելին փախչելով ազատեր է։ Սոյն խառնակութեան պատճառը հետևեալն ըլլալ կ'հաղորդուի։

Կ'յիշէք անուշա թէ՝ աստի շուրջ մի տարուց շատ յառաջ ճեմարանի աշակերտներէն խումբ մը՝ ամբաստանելով գլխաւոր վերակացու Սուքիասեանցը թէ՝ գիտեմով է եա, նորա պաշտօնէն արձակուիլը կ'պահանջէին. այն ատեն քննութիւն բացուեցաւ, Սուքիասեանցը պահ մը հեռացուցին, բայց երբ կիրքերն հանդարտեցան՝ տեսուչը վերստին առաջինը ճեմարանը։ Այդ ամբաստանող խմբի պարագլուխներէն մին՝ Ղուզուգետանցի Սարգիս անունն՝ ցարդ գիւղը մնացեր է եւ միայն դասառութեան համար կը գայ եղեր ի ճեմարան։ Քանիցս ինդիր տուեր է թէ՝ քանի որ իր միւս ընկերներն հետզհետէ դարձեալ ընդունուեցան ի ճեմարանն իբրև գիշերօթիկ, ինչո՞ւ համար զինքը չեն ուզեր ընդունիլ։ Սորա դասընկեր Զ. դասարանցիք տեսնելով որ Սարգիս՝ գլխաւոր վերակացու Արտաչէս Սուքիասեանցի դէմ ելնող աշակերտաց պարագլուխներէն մին լինելուն համար է որ չեն ուզեր ընդունիլ զինքը, ամենքը միաբան ոտքի ելնելով կ'դիմեն տեսչին և կ'պահանջեն որ Սարգիսն ալ անպատճառ իբրև գիշերօթիկ ընդունուի, և այս բանէն կսկսի շարժումն ու խրտու

։ Նոյն գիշերուընէ և կ'տեւէ մինչև առաւօտ։ Խռովութեան պատճառը մէջ տեղէն վերցնելու համար՝ գիշերանց կերպով մը Սարգիսը գիւղէն վանքը բերել տալով, սենեակի մը մէջ կ'արգելուն ու կը բանտարկեն, իսկ նա առաւօտուն խոյս տալով բանտարկուած տեղէն՝ կերթայ կ'միանայ իւր դասընկերաց հետ։ Տաղ-պաշին կերթայ բռնել ու բերել Սարգիսը, իսկ Զ. դասարանցիք անմիջապէս վրան կ'յարձակին ու լաւ մը կը ծեծեն՝ մինչև որ կ'փախցնեն։ Խռովութիւնը կ'մեծնայ, աղմուկ ու շփոթ կ'բրթի, վազող վազողի, Մակար Սրբազան, Սինոդականք եւ կ'համախմբուին ի ճեմարան, կսկսին յորդորել, քննութիւն կը բացուի ի ներկայութեան տեղւոյն ոստիկանապետ Զեռնելէֆի, հարցաքննութիւն տեղի կունենայ, աշակերտք յանձն չեն առնուր բերանացի տեղեկութիւն տալու՝ այլ գրաւոր քննութիւն ընել կ'պահանջեն, միանգամայն կ'պնդեն և կը պահանջեն որ գլխաւոր վերակացու Արտաչէս Սուքիասեանցը արձակուի ճեմարանէն։

Նոյմ. 12ի գիշերուան խռովութեան և յարձակման դէպքը հետեւեալ կերպիւ կ'պատմեն։ Ճեմարանի ուսանողներէն մին՝ Միրզայեան անուն՝ երբ տեսուչ Նահապետեանցը ըստ սովորութեան գիշերային այցելութիւնը կ'կատարէ եղեր ուսանողաց ննջարաններն, ի ներկայութեան աշակերտաց կ'սկսի աղաղակել թէ՝ «եղբա՛ր, այլևս ժամանակն հասած է որ զձեզ ազատեմ այս տեսուչին ձեռքէն»։ Զայս ըսելով անմիջապէս կ'յարձակի տեսչին վրայ։ իսկոյն միւս ուսանողք վեր կենալով իրենց անկողնէն՝ երկու մասի կ'բաժնուին և միմեանց հետ կ'բռնուին, ոմանք կ'յաջողին նընջարանի փակեալ դրան ապակիները կոտրելով՝ տեսուչը նորա միջոցաւը փախցնել առանց մի ապտակ անգամ զարնել տալու։

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԼԶ

(ՄԻ-ԷԼԼԷ) ԷՄԻԼ ԲԻՇՊՈՒՐԿ

ԺԷ.

ՊԻՐ ԲԼՏԷՐ ՎԷ ՊԻՐ ՎԱԼԻՏԷ

(1906 Կ-Դէօրտ տէվ.)

—Սօնդրա տիւէնի նէ՞ տէմիշ։

—Էօլտիւրիմիշ սատմըն օղու օլսըղընա իհթիմալ չիւտկէ գալմամագ իչիւն իսթիկար՝ Էտմոնը մէզարըա կէօթիւրմիշ։ Պու պապտէ արթըգ հիշ չիւտկէ գալմայընճա տիւէնմի՝ պատասընն տա իսմի քէնտիսի կիպի Էտմոն օլսըղընը, վէ անընն տախի քէնտիսի կիպի Ֆամիլիասընն իսմինի պիրմէտիկինի, վէ եէրլի պիր չարգընն սոյմագ իչիւն մէրգու�մը էօլտիւրտիկինի Էտմոնա սէօյլէմիշ։

—Պունը պիլիրիմ, Կրըլիւշ. օ տէտիյինիզ սատմըն իսմի Ժան Ընօ տըր. մուէպպէսէն քիւրէք ճէգասընա հիւքմ օլունմըշ տըր։

—Նասը՛լ, նասը՛լ, պիկիսօ՞րմըսընըզ. . .

—Էվվէթ, էվսատմըն վէֆաթը միթէասիւֆէսինտէն խապէրիմ վար տըր. լաքին սիսին եօլ իւզէրինէ պուլսըղընը օ պիչարէ էօքսիւգին պէնիմ էվվատրմ օլսըղընը պիրմէգ իտիմ, սիզտէն էօյրէնտիմ. . . Ա՜հ, ճէնապը Հագգ պիպի ամբը. պիպէ օ գատար տէրտ ու մինինէթ չէքտիրտիքտէն սոնրա, իսթիկարլըղընմըզընն իւմիտսիզ օլսըղընը կէօրիւնճէ Ալլահ պիզէ պէօյիւք պիր մէսէրրէթ սագլամըշ. . . Կրըլիւշ, Կրըլիւշ, թօրնումը պէրապէր նի՞չիւն կէթիրմէտինիզ։

Կրըլիւշ պոյնունը պիւքտիքտէ գօնթէս տէվամ իտուսլ տէտի.

—Ճէվապ վէրմէյօրսընըզ, Բարիզտէ՞ մի տիր։

—Արֆէօյլէ ուղրատրգտան սոնրա պու սապահ պուրայա վարլ օլմըզ։ Բարիզտէ օ տուզընընզը Մ. Պրիզարատան խապէր ալըզգ։

—Սիգնիէ պէրապէր նի՞չիւն պուրայա կէլմէտի։

—Մատամ գօնթէ՛ս, վուպուը հալի պիզէ սէօյլէմէկէ մէճպուր օլսըղըմ իչիւն բէք միւքէտտէրիմ։

—Էյ նէ՞ օլմուշ քի։

—Մատամ գօնթէ՛ս, Էտմոն՝ քէնտիմին հիչ պիր հագգը եօգ տըր տիյօր, անընն իչիւն հիչ պիր շէյ թալէպ իթմէտիկինի պիզէ պէյան իթմէքլիկիմի պանա բէճա իթմիշ տիր։

—Պունընն իմքեանը՞ եօգ տըր, պաղըրտը գատըն բէք ալթիսթ պիր հալտէ. քէնտիսի էվլատըմըզ տըր, իչիմի՞յօրմըսընըզ, Կրըլիւշ, էվլատըմըզ տըր։

—Նէչարէ քի, վալիտէսի էվէնմիշ օլմատըղընտան, քէնտիսի տէ նիզամընա սոզմուշ պիր չօճուգ տէյիլ տիր, վէ օ հալտէ հիչ պիր թասարրուֆամէսի եօգ տըր. . . Անընն իչիւն սիզին թօրնունըզ օլսըղընա հիչ պիր իսպաթ ու տէլիլ պուլունմամագտա տըր։

—Լաքին պիլաքիս, հէր շէյ պունը թասարրուֆ ու իսպաթ իտիյօր, Կրըլիւշ, հէր շէյ. պէն անը թանըմագտա հիչ պիր թէրէտտիւտ կէօսթէրտի՞մ մի։ Օ՜հ, քիսիր ու զրուրընը, հըսսիյաթը նաղիքեանէսինի վէ պընըչը խուլարընը անլատմ. պունլար պիր պէօյիւք վէ քիսիր թապիթընը էսէր ու ալամէթլերի տիրլէր։ Լաքին, սիզ միւսմէրհի օլընըզ, քէնտի քէնտինէ իթտիկի տէրտլէրի տէֆ իտէպիլէճէյիզ։ Ա՜հ, ճէնապը Հագգընն էյրիկի նիհայէթսիզ տիր. իքի էվլատրմընը պէրտ. պիր թանէ վէրիյօր։

Գօնթէս՝ քէնտիսինի տահա գիյատէ թուխամայըզ, ըյզըրմաղա պաչլատը։ Պագընը տա պիր մէսէրրէթ վէ մինինէթատրլըգ բարբիթըբյլա բարլամագտա իտի։

Նիհայէթ մէրգուսէ գատըն տէվամ իտուսլ տէտի.

—Իսմրիմամէ չօգ կէօգ եաչը աէօրտիմ. պու կիւն տէ սէվինճիմտէն աղլայօրըմ, բէք գիյատէ հայրէթ իտիյօրըմ։ Մէեարլըզը գիյարէթ իթտիքլէրինտէն սոնրա Էտմոն իլէ մէրգուսմ տիւէնճի արասընտա նէ ճէրէյան իթտիկինի սիզէ սիվալ իթմէմ, պէն օնը ագլ ըլա տա պուլայօրըմ։ Պանա թէպլիմ իթտիկինիզ քեաղրալար Մարտօչընն եանընտա էմանէթ պուլունմուշ օլմալը տըրլար. պէն անլէրի քէմալը մէսէրրէթլէ գրաաթ ու միթալէա իտէճէյիմ. . .

«Օ իսթէյար տիւէնճի իլէ տիկէր պազը քիմէնէլէր հագգընտա սիզէ բէք չօգ չէյլէր սիվալ իտէճէք իտի իսէմ տէ, չիմտի գալընն, իլէրուտէ սօրարըմ։ Պէն չիմտի եալընը Էտմոնը տիւչունմէք, անընն իւզէրինէ մէչուլ օլմագ իսթէրիմ։

Մատամ գօնթէս պիր չէ՞ղրարընն իրինի չէքիսլ ուշագ չաղրտրգտա, տիվանխանէյէ պուլունան ժէրմէն անիսէ կէլտի։

Գօնթէս մէրգուսա տէտի.

—Սէօյլէ Մ. գօնթա, բէճա իտէրիմ, չիմտի պուրայա կէլտին։

Պատէհու մէրգուսմէ գատըն Կրըլիւշէ տօղրու կէլէրէք, անընն էլինի թութուպ տէտի.

—Սիզէ չօգ միննէթատրըզ, հէր նէ տէ եարատագ իչլու միննէթատրըզ պօրճումըզը իյիա իտէմէյէճէյիզ. . . Լաքին սիզ անընն եանընտա գատլամագսընըզ, եանընտան այրըլմայաճագսընըզ։ Զաթէն սիզ օնա բէտէրլիք իթմէյինիզ, սիզի սէվիյօր. էկէր սէվմէսէ իսի, Նանքէօրլիք իթմէյ օլուր իսի. հալ պու քի քիպար վէ նազիք չօճուգ օլսըղընտան, օրալարատա տէյիլ տիր. . . Ա՜հ, եա Բապպիմ, նի՞չիւն պիր սատթ էվվէլ անը կէօրիւպ տէ գուճագլամաղա նասիպ իթմէյօրսընը։ Պիր վագթ Արֆէօյլէ կէլիպ տէ պանա անընն իւզէրինէ լաֆ աչար իտինիզ իսէ, ֆէվգէլատէ պիր խալէճանա տիւչար օլուր իսի. պանա էօյլէ կէլիր իտի քի, հիւբէյիմամէ պիր սէֆա վէ ֆէրահլըզ հասըլ օլուր իտի։ Խաթըրլա՞մըսընըզ, Կրըլիւշ, չօգ սէֆա անը պանա կէթիրինիզ տէտիմ սիզէ։

—Էվվէթ, տէտինիզ, Մատամ գօնթէս։

—Եալընընը սիզին թարիֆինիզէ անը թանըմագտա օլսըղըմ հալտէ, օ սէվգիվլիւ չօճուղը զաթէն սէվմէքտէ իտիմ։ Ա՜հ, պէն հիչ չիւտկէ իթմէտիմ. . . Գատերը իլահի սիզի Արֆէօյլէ կէօնտէրմիշ, Կրըլիւշ։ Ալլահ հէր նէ քի եարարա, անտէ քէնտի իգթիտար ու գուվվէթ վէ տիրայէթինի կէօսթէրիր։ Սէօյլէյինիզ պանա, ագգիմ, ուզուն պօյլու տըր, կիւզէլ տիր, տէյի՞ մի։ Ա՜հ, էլպէթթէ պատասընա պէնզէյիր։

—Գատասընա պէնզէյիլ պէնզէմէտիկինի պիլէմէմ, Մատամ գօնթէս, լաքին չիմտի չու թատվիրի սէյր ու թէմաշա իթտիկիմատ, գանն իտիյօր քի պինէֆա քէնտիսինի կէօրիյօրըմ։

(ՅԼ-4)

Անմիջապէս լուր կ'հասնի վանքը. սինոդականք կ'շտապեն ճեմարանը կ'հասնին և կ'հանդարտեցնեն, Միրզայեանը վանքը բերել տալով մի սարկաւագի սենեկում կը բանտարկեն, և երբ հետեւեալ առաւօտուն պիտի ներկայացնէին զինքը Մակար Սրբազանի՝ կ'տեսնեն որ սենեակէն խոյս է տուեր, եւ, ինչպէս որ վերեւը գրած եմ, Սոյն դէպքին վրայ տեսուչը և բոլոր ուսուցիչք և դասատուք միաբանելով կ'դադարեցնեն դասախօսութիւնին և կ'հեռանան ճեմարանէն. Նոյմ. 16ին Մակար Սրբազան, սինոդականքը, տեսուչը և վարժապետներն առանձինն (իւրեանց պատկանած խմբերով) իւր մօտ կ'կոչէ և յորդորելով կը ջանայ խաղաղ եղք մը տալ գործոյն, դասաւանդութեան սկսելու եւ, իսկ տեսուչը և վարժապետք պինդ կենալով իւրեանց պահանջման վրայ կ'պնդեն թէ մինչև որ իրենց անձնական ապահովութիւնը երաշխաւորութեան տակ չառնուի՝ յանձն չեն առնուր ճեմարանը ոտք կոխելու և պաշտօնին շարունակելու. Ասոր վրայ՝ ի բացակայութեան տեսչին և վերակացուաց՝ վեհարանի վերակացու և ձայնագրութեան դասատու Արժ. Ղեւոնդ վարդապետ Ցովակիմեանը առաժամանակեայ կառավարիչ կ'կարգուի 'ի ճեմարան, ներքին բարեկարգութիւնը պահպանելու համար.

Այսու հանդերձ ճեմարանի ուսանողաց մէջ երկպառակութիւնը կ'շարունակուի. Գ. Լսարանցիք և Ե. Բ. Ա. դասարանցիք միանալով տեսչին կողմը կ'բռնեն, իսկ Գ. Դ. Զ. դասարանցիք և Ա. Բ. լսարանցիք հակառակ կուսակցութիւն մը կ'կազմեն, և մի ընդարձակ ամբաստանագիր կ'յղեն առ Սինոդն՝ ճեմարանի տեսչին դէմ՝ սորա ամենայնի յանցանքը՝ ապագ վերակացու Արտաշէս Սուքիասեանցը պաշտպանելն համարելով. Սոյն երկու հակառակորդ խմբերուն գրգռութիւնն այն աստիճանի հասեր է՝ որ գիշերներն առանց վրայի զգեստին հանելու՝ այնպէս կ'մտնեն եղեր անկողին, որպէս զի փոխադարձ յարձակմանց առեն անպատրաստ չըգտնուին. Բայց և սորա հակառակ՝ Արժ. Ղեւոնդ վարդապետ կ'յաջողի մինչեւ վերջը բարեկարգութիւնը պահպանել ճեմարանի և ուսանողաց մէջ.

Հուսկ ուրեմն Սինոդի որոշմամբ՝ խռովութեան պարագլուխն համարուած 13 ուսանող, որոց անունքը տեսչին և վարժապետաց կողմանէ ցուցակագրուելով Սինոդին յանձնուած էր, նոյմ. 17ին ճեմարանէն կարձակուին, իսկ սոցա ընկերներէն ևս ոմանք արձակեալներուն հետ ինքնին միանալով, ընդամենը 36 ուսանող կհեռանան ճեմարանէն, որոցմէ ոմանք յետոյ հեռզհեռէ ապաշխանալով կդիմեն Սինոդին և կընդունուին, բայց ի այն 13 ուսանողներէն՝ որք իսպառ արձակուած են. Միւնոյն ժամանակ առագ-վերակացու Արտաշէս Սուքիասեանցն ալ կարձակուի իւր պաշտօնէն, և կորոշուի Ալէքսանտրաբօլու վիճակէն եղող Մինաս անուն խոհական և բանիմաց քահանան ընդհանուր վերակացու կարգել ճեմարանում.

Այսպէս բարեկարգութիւնը վերահաստատուելով՝ տեսուչը և դասատուք կստանցնեն և կ'շարունակեն իւրեանց պաշտօնը. Նիմանամք թէ հայկաբանութեան նորընտիր դասատու Ցուսիկ վարդապետ ևս հրաժարեր է իւր պաշտօնէն.

Գէորգեան ճեմարանի սոյն ցաւալի անցից բուն պատճառը կը հաւատան թէ՝ աւելի արտաքին թելադրութիւնք և խարդաւանութիւնք են, որք վաղուց ի վեր նիւթուած ու պատրաստուած լինելով յարմար առթի մը կսպասեն եղեր պայթելու. Այդ մեքենայութիւնքը նիւթոներն երկու զուտ և առանձին խմբեակ է որոց մէկուն պարագլուխն է եղեր վերադարձեալ մանկաբարձ մը, նը-պատակ ունենալով տեսուչն և իւր խումբը նեռելով դուրս ճեմարանէն՝ ինքն իւր խմբովը նոր յաջողելու. Այս կառակցութեան մէջ Էջմիածնի սինոդականներէն ու միաբաններէն ալ մի քանի անձինք կ'գանուին եղեր.

Միւս խմբին ալ պարագլուխն է եղեր Սինոդի Բրօկուրօրն և իւր քենեկան Սինոդի դիւանադպիր Սուքիաս Թաղեանոսեանց, որոց ևս նպատակն է եղեր ճեմարանի տեսուչը դուրս նետելով՝ նորա տեղ անցնել իւրեանց ազգական Ցովհաննէս Զօրդանեանը, որոյ Երեւանայ քաղաքապետութեան պաշտօնին պայմանաժամը լրացած լինելով այժմ պարապ և անգործ կ'գտնուի եղեր, և որ կառավարութեան ամենահաւատարիմ պաշտօնավարներէն մին է.

Սինոդի Բրօկուրօրին սոյն խորհուրդն ինքնին հասկանալի է որ մէկ քարով երկու թռչուն կուզէ զարնել, մէկ մ'իւր ազգականը գործի դնել, և մէկ մ'ալ նորա միջոցաւ ճեմարանը կառավարութեան անուղղակի հսկողութեանը և ազդեցութեանը ենթարկել.

* * *

ՐԷՍՄԻ

ԷՎԳԱՖ ՄԱՀԲԷՄԷԻ ԹԷՖԹԻՇԻ ԹԱԼԻՄԱԹԸ

(Ճումա էրթէսի կիւնքի նիւսխէվիպտէն տէվամ)

24 Մարտ.— Գասսամ մուավինինին վալիֆէսի պիլճիւմէ թէրէքեաթէն եօլու իլէ ճէրէյանընա վէ էմվալը էյթամը մէվգուֆէաէն իտանէ օլունան մէպալիդին նիկամը տաիրէսինտէ լճբա իտիլմէսինէ վէ տէֆթէրը գասսամ վէ սաիր հէօճճ ու սէնէտաթը չէրիյէնին սիրաթը թանգիմ վէ իթասընա տիգգաթ վէ միւթագրէզաթը խաղինէտէն էմվալը էյթամա վերիյէն նիւմայը ալէլ ուսուլ թէվզի իլէ պիրճիւմէ մահքէմէի թէֆթիշ իտարէսինտէ պուլունան էմվալը էյթամին ագսամը միթէնէվվիա վէ քէմիյէթ ու մըգտարը իլէ իրատ ու մասրաֆիլարընը հավի հէր 3 այտա պիր քէրրէ միւնթազամ ճէտվէլի տէֆթէրիին մագամը ֆէթվայէ թագտիմ՝ խուսուսաթը սաիրէտէ գասսամ էֆէնտիյէ մուավէնէթ վէ էյթամ սանտրգլարընա նէզարէթտէն իպարէթ օլաճագ տը.

25 Մարտ.— Մահքէմէի թէֆթիշ պէյթիւլմալ գասսամլըղը տաիրէսինտէ իգթիզասընա կէօրէ թէզեիտ օլունմագ վէ միւնհասրէն թէրէքէ թահրիր վէ միւթէֆէրրուաթընա պագմագ վէ մայէթլէրինտէ լիւզումը գատար եամագ պուլունմագ վէ մահքէմէի թէֆթիշ գալէմի միւմէյյիզլէրի մայէթինտէ օլմագ վէ եէքտիկէրինէ քէֆալէթը միւթէսէլսիլէ իլէ քէֆիլ օլունմագ իւզրէ թէֆթիշ գալէմի քէթէպսինտէն էհլ ու էրպապը իգթիտարտան 5 քեաթիպ պուլունաճագ տը.

26 Մարտ.— Գրսմէթ քէթէպսի էֆէնտիլէր միւնալէպէթէն թահրիրը թէրէքէյէ մէմուր օլուպ, ֆագաթ էհէմմիյէթը մախսուսէսինէ մէպնի նէօպէթ խարիճինտէ միւսթէնա օլարագ, միւֆէթթիշ վէ միւսթէշար վէ գասսամ էֆէնտիլէրին ինդիմամը ըէյլէրի իլէ միւմէյյիզ էֆէնտիլէր թահրիրը թէրէքէ իտէճէք տիր.

27 Մարտ.— Թէրէքէ թահրիրի իչիւն գրսմէթ քեաթիպլէրինտէն հէր պիրինէ պէյթիւլմալ թէրէքէլէրինէ մախսուս պաչգա պաշգա 2չէր վէ իտանէ վէ գրսմէթէ միւթէալլիգ զապթ վէ տէֆթիյէ մախսուս 2չէր քի ճէման 4էր տէֆթէր եաբըլըպ, պու տէֆթէրներ պէյթիւլմալ գասսամը նէզտինտէ մահքէմէ նամընա սանտրգաս հրթգ օլունաճագ տը.

28 Մարտ.— Թէրէքէ թահրիրինէ մէմուր քեաթիպ էֆէնտի ճէրիտէի մախսուսէսինի ալըպ էվվելկի սէրլիվհաբընը եանի միւթէվէֆանը իսմ ու չէօհրէթ վէ սէնաաթը վէ թարիխը վէֆաթը իլէ իգամէթկեահը վէ վարիսը մաարուֆը եօք իսէ, պէյթիւլմալ մէմուրընը թալէպի իլէ, վէ վարիսի օլուուղը սուրէթտէ ճիհէթ ու ինհիսարը վերաէթի վէ քէպիր վէ սաղիր վերէաէ իամլէրինի վէ վելի վէ վասի վէ վերէսեի քէպիր թալէպլերի իլէ թահրիրէ միպաչէրէթ օլունտը. Վէ նէ նէվ ագճէ իլէ թէրէքէնին սաթըլտըղը ալէյ ուսուլ թահրիր, վէ թարիխ վէ հուզուրը լաղըմ օլան զէվաթը իսմլէրինի տերճ ու թահրիր իթտիքտէն սօնրա քէմալը տիգգաթլէ պէր վէճճը բէչին միւզայէտէէ իպթիտաս պիրլէ միւֆրէտաթը իլէ սաթըլան էշեայը գաչ ղուրուշա սաթըլմըշ իսէ տէ, վէ վերէսէտէն հիսսէի իրսիէսինի թէճավուզ իթմէյէճէք սուրէթաէ պիրի իւղերինտէ գալմըշ իսէ նամընա գայտ, վէ խարիճէ սաթըլմըշ իսէ, բէսիտ օլունտրգընը գայտ ու իշարէթ իտէճէք տիր.

29 Մարտ.— Թահրիրը թէրէքէյէ մէմուր քեաթիպ էմվալը թէրէքէնին տիկէր պահասը իլէ սաթըլմասընա վէ միւզայէտէյէ պիր կէօնա ֆէսատ գարշըտրըլմամասընա տիգգաթ վէ լէտէլիգթիկա ֆիբրուխթը սիսէր մահալ միհրաճ օլան էշեայը նագլ իթտիրիպ, օրատա տիկէր պահասը իլէ սաթտրբաճագ տը.

30 Մարտ.— Թէրէքէյէ մէմուր օլանլար թէրէքէտէն նէֆսէրի իչիւն տիկէր պահասընտան տուն օլարագ մալ ալմագտան մէմնու տըրլա.

31 Մարտ.— Թէրէքէյէ մէմուր քեաթիպ թէրէքէնին էմրը թահրիրի գաչ կիւնտէ խիթամ պուլաճագ իսէ, պէհէր կիւն թարիխ վաղը իլէ միւֆրէտաթը էշեայը եազտրգտան վէ նուգուստ ու էսհամը ումումիյէ վէ սէնէտաթը սաիրէ կիպի չէյլէր ղուհուրընտա անը տախի նէվ ու մրգտարը իլէ դայտ իիտիքտէն սօնրա զիյրինի վերէսէ վէ պէյթիւլմալ վէ վելի վէ եա վասիյէ վէ հուզուրը լաղըմ կէլէն քիմէնէլերէ թէմհիր իթտիրէճէք տիր.

32 Մարտ.— Թէրէքեաթ էսմանը միւպէյյասը իլէ նուգուտ վէ սաիրէսինի պէյթիւլմալ մէմուրը պիր թօրպայա վաղ իլէ իւղերինի թէրէքէ նամը իլէ եաֆթասը իլէ վերէսէ վէ վելի վէ եա վասի թարաֆընտան թէմհիր օլունտուգտան սօնրա, տաիրէ գրսմէթ կէօթիւրիւպ, գասսամ էֆէնտի հուզուրընտա քեաթիպի հաղրը օլտուղու հալտէ պէյթիւլմալ միւտիւրիյէթինէ տէֆթէրի իլէ պէրապէր թէսլիմ իտիլէճէք տիր.

(Տէվ.)

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Սէրայը Հիւմայունը Միւիւքեանէ հաթապ անպարը միւտիրի վէ Խազինէի խասսա Շահանէ հէյէթը իտարէ ըէսիսի վէքիլի Մահմուտ Ռէշատ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ ըիւթպէի ուլա սընֆը էվվելի,

Խազինէի խասսա Շահանէ հէյէթը իտարէ ազասընտան գույուտաթ գալէմի միւտիրի Հիւսամէտտին պէյ էֆէնտիյէ ըիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Էտիրնէ վիլայէթի էվգաֆ մուհասպէճիսի Նէճաթի էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Ճէբէլէ Հավրդ մուհասրիրի Սիւրէյյա պէյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի թէվճիհ պույրուլմուշ տը.

Պուլկար Էկզարգը Եուսիֆ Էֆէնտի հազրէթլէրինէ պիրինճի ըիւթպէտէն պիր գրթա նիշանը ալիճ Օսմանի,

Խասսա օրտուի Հիւմայունը էրքեանը հարպիյէ ըէիսի միրիլիվա Օսման բաշայա իքինճի ըիւթպէ Օսմանի,

Մագամը ճէլիլը Սատարէթբէնահի եավէրլէրինտէն պին պաշը նազմի պէյ թէպտիլէն տէօրտիւնճիւ ըիւթպէ Մէճիտի,

Սուրիա վիլայէթի տախիլինտէ վագը Հասպիյա գազասը Գայմագամը Հասան աղայա իչիւնճիւ ըիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմըշ տը.

ՄԻԻԹԷՖԼԻՐԻԳԱ

Լնգարէ վալիսի՝ վիլայէթը մէզքիւրէ միւհէնտիսի Յակոբ էֆէնտինին ազլինի Նաֆիա նէզարէթինտէն Թալէպ իթմիշ իսէ տէ, նէզարէթը միւշարէլէյհա՝ պա մաղպաթա պիր սէպէպը հագիգի արզ իտիլմէքսիզին, պիր միւհէնտիսին ազլի միմքինսիզ օլտուղընը պիլպէյան, թալէպը մէկբիւրը ըէտտ իթմիշ տիր.

Իսքէնտերիյէտէ Ցօգթօր Արնոթարֆընտան Տէրսատէթ Սըհիյէ նէզարէթինէ մէվրուտ պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, դէկտեմբերին 14ինճի կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ իսքէնտերիյէտ գօլէրատան իքի քիչի վէֆաթ իթմիշ տիր.

Պիր վագթտան պէրու թաթավտա չիչէք խասթալըղը իճբրի հիւքմ իտէրէք, խայլիճէ չօճուգ վէֆաթ իթմէքտէ իմիշ.

Սուլթան Պայազիտտէ պիր սէնէտէն պէրու եարըլմագտա օլան միւքէմմէլ քիւթիպխանէ ինչաթը պու կիւնլերտէ քէմալը կէրմի իլէ իլէրի կէօթիւրիւլմէքտէ օլմաղա, եագընտա խիթամը մէմուլ տը.

Բիրէ լիմանընտաքի ֆրանսըզ տոնանմասընըն վէնէ նամ զրրհլըսը եագընտա իրմիրէ կէլէճէքմիշ.

Թէլէկրաֆլարըն խուսուսաթը միհիմմէ վէ միւսթաճէլէտ խթիմալի, վէ անլէրտէ պիլէ իսթիսարէն լիւզումընտան զիյատէ իպարաթ եազըլմամասընա իթինա վէ տիգգաթ օլունմասը, վէ խիլաֆը իշարաթտա պուլունան մէմուրինտէն զահտ քէլիմաթ վէ լիւզումսըզ իշարաթ իճբրէթլէրինէն ախզ ու խթիյֆասը՝ գարարը վագը իգթիզասընտան օլտրղը հալտէ, էքսէր մահէլլէրտէն թուրուգ ամէլիյաթը վէ էշգէյա տէրտէսթի վէ նիշան ու ըիւթպէ իթա վէ թէվճիհի կիպի խուսուսաթըն թէլէկրաֆլար իլէ ինհա օլունմագտա օլտրղը կէօրիւլմէքտէ պուլունտրգընտան, պու հալ հիւքմ ու գարարա մուղայիր օլտրղը կիպի, էօյլէ իշլերին բօսթա իլէ եազըլմասը մասլահաթճա տախի մուճիպի մուհասսէնաթ օլաճաղընտան, պատէվին երինէ պու միսիլլու իշարաթըն թէլէկրաֆլարա թահմիլ օլունտրղը վէ եա ումումը միհիմմէ իշիւն չէքիլճէք թէլէկրաֆլարա լիւզումընտան ֆազլա իպարաթ վէ քէլիմաթ տէրճ իտիլիկի կէօրիւլիր իսէ, լազըմ կէլէն մէմուրին հագգլարընտա հիւքմը դարարընն իճբա օլունճաղը ճիհէթլէ, թէլէկրաֆլարընն մէվատտը միհիմմէտէ իսթիսարա բիյէթ օլունարագ իսթիմալի վէ թէճիսիրինտէ պէիս օլմայան իշլերին բօսթա իլէ իշարը իլէ թէլէկրաֆլարընն իշղալ վէ վարիտաթընն տիւչարը խասար իտիլմէմէսի՝ ցախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի թարաֆընտան վիլայաթա կէօնտերիլմիշ օլան պիր թահրիրաթ ահքեամինտան տը.

Մէքթէպը սէնայի իչիւն պիր բիյանգօ թէրթիպ իտիլմէքտէ օլտուղը կէչէնտէ եազըլմըշ իտի։

Իչտիլտիրինէ կէօրէ, իշպուբիյանգօ՝ հէր պիրի պիր սիմ մէճիտիյէլիք օլմագ իւզրէ 10,000 պիլէթ օլարագ թէրթիպ իտիլմիշ տիր քի, պունլարտան 750սի գազանճագ տը. Գազանըլաճագ էշեա միյանընտա 50 լիրա գըյմէթինէ գատար էմթաա պուլունճագ իմիշ.

—

Լվվելքի կիճէ սաաթ 6 պուլչուպ գարարլարընտա Պապը Սէրասքերի մէյտանընտա այրըճա ինչա օլունմուշ վէ 2 օտատան իպարէթ պուլունմուշ օլան էրքեանը հարպը ումումի տտիրէսինէ մախսուս լիթօկրաֆխանէնին էճզամանէսինտէն աթէշ ղուհուր խտէրէք, եալընըզ լիթօկրաֆխանէնին իչ օտասը միհիթերէգ վէ պիր աղ մահալի տէ միւնհէտիմ օլտուղը հալտէ պասթըրըլմըշտը.

—

Սուրիա վիլայէթինտէ Հիլէ միւթէսարրֆը Ապտիւլ Ղանի բաշա՝ տիւն Տէրսատէթէ կէլմիշ տիր.

—

Բուսմի Նոյեմբերին իպթիտասընտան նիհայէթինէ գատար եանի պիր մահ զարֆընտա Տէրսատէթէ մահալը միխթէլիֆէտէն 1126 նումուս մուհաճիր միւրուտիտուգ, պունլարտան 1106 նումուս՝ վիլայաթա սէվգ ու իրսալ պույրուլմուշ տը.

—

Վուրլա թէհաֆֆուզխանէսինտէ պուլունանլար՝ իլէլը սարիյէ վէ միւտիհիյէտէն մասուն օլուպ, ատի խասթալըղա միպթէլա օլան 8 քիչի՝ քէսպը աֆիյէթ իթմիշ իսէ տէ, պիր միւտտէթ տահա խասթախանէտէ գալմալարընա միւսասատ թալէպ իթմիշլէր տիր.

Գարանթինա միւտտէթինի չըգարմագ իւզրէ Վուրլատա 4 վաբօր իլէ 1 եէլքէն կէմիսի մէվճուտ օլուպ, օնլար տա պիր գաչ կիւնէ գատար իքմալը միւտտէթ իտէճէքլէր տիր.

—

Պաղտատ վէ Էրզրում բօսթա չանթալարընը ալարագ Էրէկլիտէն հարէքէթ իտէն Շերէֆէտտին վարօրը Հիւմայունը էնանի հարէքէթինտէ հէր նէ գատար չիտէթլի ֆուրթունայա թէսատիֆ իթմիշ իսէ տէ, եինէ վագթընտա Տէրսատէթէ մուվասէլէթ իտէպլիմիշ տիր.

—

Պիր գաչ կիւն ադտէմ սապահա գարշը պիր Օսմանլը սէֆինէսի Գարատէնիզ պօղազընտա Շիլէ գուրպինտէ գալաչէտէ օլարագ պիր սաաթ սօնրա 6 թայֆալարը իլէ 7 եօլճըսը ճան գուրթարան հէյէթի թարաֆընտան գուրթարըլմիշ, վէ պիր գաչ տագիգա սօնրա սէֆինէ ղարդ օլմուշ տը.

—

Կէչէն սալը կիւնիւ Տէրսատէթ լիմանընտան հարէքէթ իթմիշ օլան Լոյտ գումբանեասընըն Գալիթա վարօրու՝ բէնչէնպիհ սապահընա գատար Պէյրութէքէրէտ թէվագգուֆ իթտիքտէն սօնրա, Գարա տէնիզէ չըգմըշ վէ 50 սաաթ տէնիզտէ գալարագ, ճումատա էրթէսի կէճէսի Վարնայա վասըլ օլմուշ տը.

Մէզքիւր վարօր՝ Վարնատա 3 սաաթ գալարգտան սօնրա Տէրսատէթէ ավտէթ իթմէք իւզրէ հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, ֆուրթունա միլապէսէսիյլէ, եըլտըրըմ գաթարը իլէ կէլէն եօլճուլարը ալմայրպ եալընըզ բօսթա չանթալարընը ախզ իթմիշ վէ էվվելքի ագշամ Տէրսատէթէ մուվասէլէթ իթմիշ տիր.

—

Սըրպիսթան գրրալը՝ գըյամը ախիրտէ զիմէտիսալ օլան էհալիտէն 400 գատար քիմէնէյի ագվ իթմիշ տիր.

—

Պիր իքի հաֆթատան պէրու շէհրիմիզէ արալըգ արալըգ սէրբիսկ պաղը քէրբէ տախի չիտտէթլէ եաղմուր եաղմըշ օլտրղը կիպի Ռումէլի վէ Ասատօլու թարաֆլարընըն պաղը մահալլէրինէ տէ քէսրէթլի եաղմուր իլէ գար եաղմըշ օլտրղընտան, տերէլէր թաշմըշ վէ ազ չօգ խասարաթա տախի սէպէպ օլմուշ տը.

—

Էվվելքի կիւն Թրապիզոն բօսթասը իլէ Թրապիզոն վէ Սիվաս վիլայէթլէրինտէն պիր չօգ գուրա նէֆէրաթը կէլէրէք Պապը Սէրասքերիյէ կէօնտերիլմիշէր տիր.

—

Իճբրի թէգաիւտ խաթիտասընտա պուլունանլարընն միւտտէթը մէչրութի թէգաիւտի տօլմատրղը հալտէ մատ թախսիսինի խաթիտա իտէն մէմուրին վէ խատէմէ աիլէսի՝ գանունէն միւսթահագգը մաաշ օլմատրղը, մէմուրինը միլքիյէ գարարնամէսի ահքեամընա թէտգիգէն մահալլէրինէճ իճբա իտիլէճէք թահգիգաթ վէ թէտգիգաթ իլէ թէպէյյիսն էյլէտիկի թագտիրտէ, պու մագուլէլէր պիհուտէ իմիտէ տիւչիւրիլմէմէք իչիւն, էվրագը թահգիգըյէլերի թէգաիւտ նէզարէթինէ կէօնտերիլմէյիպ, տօղրուտան տօղրույա քէնտիլէրինէ ճէվապ իթաա Ցախիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն վիլայաթճա իչար օլունմուշ տը.

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ

ՀԱՃՕԲՈՒԼՕ ԶԱՐՇԸՍԸՆՏԱ Ն. 3.

Մէզքիւր մաղազա՝ եօրթուլարըն թէգարրուպը միւնասէպէթի իլէ Սէնէլիթ Մէզաստրնա պաչլայաճաղընը վէ պու մէզատրն պիր այ տէվամ իտէճէկինի բաղպէթլու էհալիյէ վէ միւթէատտիա միւշթերիյէրինէ իլան իտէր։ Բէ։ էհլէն ֆէյ-նիա սաթըլճաղ օլան մալլար՝ սօն մատա օլարագ էնվաի չէչիտ գումաչլարտան իպարէթ պուլունաճագ տը։

Մէզատ՝ մահը հալին 5|17ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթթիպարէն պաչլանաճագ տը։

Մէզքիւր մաղազայը թէչրիֆէ բաղպէթ իտէնլէր՝ օրատա պիր չօգ սէչմէ մատա մալլար պուլաճագլար տը։

Տ. ԲՍԱԹԻ

ԹԻՒՆԷԼ ՄԷԾՏԱՆԸՆՏԱ Ն. 521

ՄԻԻՃԷՎՀԷՐԱԹ ՎԷ ԿԻՒՄԻՒՇԷՏԱԻՐ

ԵԷՆԻ ՄԱԼԼԱՐ

ՖԻԾԱԹ ՄԱԳԹՈՒ ՎԷ ԴԱՃԷԹ

ԷՀՎԷՆ

ԵԱԼԸՆԸԶ Ս. ԾՆՈՒՆԴ ԵՕՐԹՈՒԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ ԲԷՒ ՄԻԻՍԹԷՍՆԱ ՊԻՐ ՖՐՍԱԹ

—

ՊԷՕԳԻՒԹ ԱՏԱՄԼԱՐԼԱ ԶՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻԶԻՒՆ ՃԷՍԻՄ ՐՈՒՊԱ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

Ս. ԾԹԱՃՆ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գալաթատա Եէնի-Ճամի սօգաղընտա Թընէլին գուրպինտէ Ն. 8

Պու մաղազանն վիէննատա, իզմիրտէ, իսքէնտերիյէտէ վէ Գահիրէտէ էվլէրի վար տը։

Մէզքիւր մաղազատաքի մալլար պիչիմի, տայանագլը վէ խուսուսի իլէ ուճուզ օլուպ, պաչգա հիչ պիր մաղազա պունունլա բէգապէթ իտէմէզ։

Կէլինիզ, կէօրիւնիւզ վէ ● փագրի սէօյլէյինիզ։

Ս. ԾԹԱՃՆ

Ն. 8 Գալաթատա Թընէլին գուրպինտէ Ն. 8

ԹԱԹԻԼԸ ԹԻՃԱՐԷԹՏԷՆ ՏՕԼԱՑԸ

ՄԷՋԱՑ

Էշեա վէ մսպիլիա թիւճճարը Միւսիւ ԺՕՐԺ ՄՕՐՃԻՆԻ՝ Գալաթատա Եիւքսէք Գալաբրըմտա 40 վէ 42 նումէրօլը մաղազալարընտա պուլունան գօլթուգ, սանտալեա, մասա վէ սաիր պու կիպի պիլճիւմէ մալլարընը բէք էհվէն վէ աչաղա ֆիյսթլա սաթմագտա օլտրղընը միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր։

Ֆիյաթլար՝ հէր մալն իւղերինտէ տէ եազըլը տը։

Սաքսոնիա իբրամիէլէրի իշպու դեկտեմբեր 26 վէ 27տէ իլլ քէչիտէլէրի վէ Պրիւնսվիքին տախի իլլ քէչիտէսի դեկտեմբեր 30 վէ 31տէ վուղու պուլաճագլարընտան բաղպէթլու միչթէրիէրիմիզ վագրթի դայպ իթմէյէրէք տօղրուտան տօղրույա Գալաթատա Քօմիսիօն խանընդ գարչըրընտա Նօմէրօ 9 Ղ. փ. Զորուրեան մաղազասընա թէչրիֆ պույուրուպ, մէզքիւր իբրամիէ ագսիոնլարը վէ մալիւմաթը թամէմ ալապիլիրլէր։

Սաքսոնիա 1/10 հիսսէսի 25 ղրշ.
Պրիւնսվիք 1|8 » 16 »

Թարյա միչթէրիլէրիմիզ իսթէսիքլէրի հիսսէլէրին պէտէլլէրինի էմիրլէրի իլէ պիրլիքտէ կէօնտէրէճէքլէրի կիպի եալընըզ մալիւմաթ իսթէյէնլէր բօսթա իւճրէթի տախի կէօնտէրմէկի տիրլէր։

Գալաթատա Քօմիսիօն խանընդ գարչըրընտա Ն· 9

Սարրաֆ
Ղ. փ. Զոբուրեան

16 դեկտ· 1883

ՍԱՐՐԱՖԻԵԼ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 29 Դեկտ.

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	100-11/16
Օսմ. էհսամը աչըլար	08- 3/4
» » գաբանը	08- 3/4
Խթիգրագ 68	10- 3/4
» 69	09- 3/4
» 71	65- 1/4
» 72	15- 1/2
» 73	08- 3/4
Օսմանլը Պանգաբը	15- 3/8
Ռուսիա խթիգրագը	34- 1/4
Մըսըր տուլ.մութ հըրտէ	65- 1/4
» խթիգագը	37-
Ֆարբ Սանիէ (Մըսըր)	65- 1/4
Թոչիլա խթիգրագը (Մըսըր)	34- 3/4
Մաճարիսթ· էհսամը 1877	102- 3/4
Գամպիօ Բարիզ Ն այ վաճէ	-

Բարիզ 29 Դեկտ.

Ֆրանս· էհս· 3 % Ֆր·	75-70
» » % 5	105-60
Օսմ· էհսամը աչըլար	08-75 3/4
» » գաբանը	08-72 1/2
Խթիգրագ 65 Ֆր·	-
» 69	-
» 73	42-
Բուլգիլ չըմէնտըֆէրի	41-
Օսմ· Պանգաբը	635-
Գրէտի Լիոնէ	536-25
Գրէտի Ֆոնսիէ	1217-50
Լիոն ագսիոնը	1227-50
Սուէյշ ագսիոնը	1907-50
Ռուսիա 5 % 1877	95-3/4
Խթալիա էհսամը	91-60
Մարդ Ֆոնտ· մութ հըրտէ	516-25
Մաճարիսթան էհսամը	103-3/4
Եունան 6 % 1879	-
Գամպիօ Ն այ վաճէ	25-16

Վիէննա 29 Դեկտ.

Լօնտրա իւղէրինէ գամպիօ	121-15
Բուլգիլ չըմէնտըֆէրի	19-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էհս· ուս· տիւն ագչ· գաբ·	09-25
Գու սապահ աչըլար	09-25
Մըսըր մութ հըրտէ· գաբ·	68-12 1/2
Գու սապահ աչըլար	68-17 1/2
Խթիգր· 65 (մութ օն)	57-
» 65	54-50
» 69 (բրնար	48-50
» 72 (Պոնտու թրէ·)	16-75
» 73	42-50
Բուլգիլ չըմէնտըֆէրի	41-50
վէ չգոճգագի	8-
Բէբօր Ղրշ·	-
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-35
Սթամպոլ պանգաբը	7-
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-10
Թրամվայ	3-20

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 ղրշ·տան	Ղ. Բր.
Գէյշ մէհիմիլ Ֆապրգը	103-05
Մէթալիք »	100-
Գէյրիք »	105-
Աթրաղ »	105-10
Գազար »	760-
Գայմէ »	1250-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 3
Ֆրանսզա ալթունը	87-50
Բոլ	80-
Գրէմից ալթունը	81-20
Գարպոն գայմէսի	9-38

ԻԼԱՆԱԹ

ԱՄԷՐԻԿԱՆ ՕՐԿԱՆԼԱՐԸ

Պու տէֆա Ամէրիգանըն պիրլինճի ֆապրիգասընտան 3 ճէսիմ օրկանլար կէլմիշ օլտըղընտան, իսթէյէնլէր Եէնի—Ճամիտէ 12 նումէրօլու էճզախանէի էրճիասա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԷՐՃԻԱՍ

Վէ դալէթ Ե՞ՆԸ դէբ։—

Եէնի Ճամիտէ Բօսթախանէ գարչըսընտա 12 նումէրօլու Ալլահվէրտիեան իսմի իլի մաարուֆ օլան էճզախանէ՝ պու տէֆա «Լճզախանէի Էրճիաս» նամը իլէ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, պու տէֆա Նօրվէկիանընդ էն ալէա պալըզ եաղլարընտան քիւլիյէթլիճէ ճէլպ իթմիշ օլուպ, օգգա վէ քիշը իլէ ֆիրուխթ իթմէքտէ օլտըղը կիպի, հէր նէվ մուալիճէլէր վէ գօնեագլար, ֆին, շամբանեա չիշէ վէ սանտըզլար իլէ սաթմագտա օլտըղընը բաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ Ցօգ· Ցատրեան հէր կիւն սապահլարը վէ Ցօգ· Այվազեան հէր կիւն ագշամլարը պուլունմագտա տրրար։

Գ—ԱՆ Ճէֆրեան

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան։

Ցէրսաատէթ վէ պիտատը սէլասէտէ գանթար վէ բուլ բուսումը մէզատ գահմէլէրինտէ մուհարրեր չէրահէթ թէվֆիգէն իտարէ գրըլնմագ վէ ինճալէի գաթիլէլէրինին իճրաընտա գանթարը պէտէը մուգաբրէրինտէն 400·000 վէ բուլ ըէսմինին պէտէլինէն 100·000 ղրշ· բէչին օլարագ թէսվիյէ իտիլպ սօն թագսիմլէրէ մահսուպ օլունմագ վէ միւգայէտէյէ տախլ օլաճագլար 10 % նիսպէթինէ թէէվինաթ ագճէսինի էվվէլճէ նագտէն վէզնէյէ պրրագմագ վէ գապէլ իհալէ նիւքուլ իթիրկի հալտէ, մէպալիրը մէպուրէ զապթ իտիրմէք վէ կէլէճէք քէռանընը սանինին 18ինճի չարշէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիլէրի վէրիլմէք վէ գարարարընտան սօնրա նիզամէն մուայէն օլան 4 հաֆթա զարֆընտա 3 % հիսապը իլէ վուգու պուլաճագ զամանիմ գապալ օլունուպ, պու միւտտէթ կէչտիքտէն սօնրա հէր նէ մըգտար զամմ իտիլէճէք օլուր իսէ օլսուն գապալ իտիմէմէք իւզրէ բուսումը մէզքիւրէնին 99 սէնէսի չուպաթը իսթիտասընտան իթիպարէն 301 սէնէսի չուպաթը նիհայէթինէ գատար 25 այրըղը մէվզրի միւզայէտէյէ գօնուլտուընընտան, չէրահիը մուհարրէրէ իլէ թալիպ օլանլարը եէվմը մէկքիւրէ գատար Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

15 քեռանունը էվվլ 99 3—3

ԻԼԱՆ

Գարը վէ չօճուգ խասթալըգ-լարը իչիւն հէքիմլիք վէ լաուԹալրգ ֆէնենտէ տիրլօմա ալմըշ օլան Ցօգթօր Մատամ Ամնա Սօրօքինա Զէրպինինա նամ գատրն՝ քէնտիլէրինի պագտրմագ իսթէյէնէ խասթալարը հէր կիւն էշլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սապահ 1տէն 3է գատար Գէյօղլունտա Ամալը Մէսճիտ օսգաղընտա 44 նումէրօլու մահալտէ գապալ իտէր։

Ֆուգարատէն պուլունան խասթալար մէճճանէն պագըլաճագլար տրր։

Մէրգումէ Ցօգթէօր Մատամ Ամնա Սօրօքինա Զէրպինինա՝ բազար էրթէսի, չարչէնպէհ վէ ճումաա կիւնէրի ալաֆրանկա սապահ սաաթ 9ան 11է գատար Բանկալթիէ Նիգօլա նամ Ռուս խասթախանէսինտէ խասթա գապալ իտէր։ 3—2

Իսկիւտարտա Գօղու եօլու նամ մահալտէ վէֆաթ իտէն թիւճճար պայը Ահմէտ Ղալիպ էֆէնտի թերէքէսինէն կէրէք տէվարը ըէսմիյէ վէ կէրէք էշխասը սաիրէնին՝ ալաճագլարը օլտըղը հալտէ, Էվգաֆը Հիւմայուն պէյթիւլմալ գասսամլըղընա միւրաճաաթլա իսպաթը ալաճագ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

15 քեռանունը էվ· 99

Ցէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի Հուգուգ տարէսինէն կէլէն իլան

Զարչուի քէպիրտէ Ցուա մէյտանընտան Եօրկանճրար սօգաղընտա 2 նումէրօլու տիւքքեան իլէ Էվկիա խանընտա 3 նումէրօլու օտատա սաքին օլուպ, պու տէֆա դայպուպէթ իյլէտիկի իսթիխպար գրըլնան մանիֆաթուրաճը Պաշկեան Մէկրտիչ վէլէտի Նշան գիմմէթինտէ մաթլուպը օլան մալիւմ էլմըգտար մէպլաղա գալաթատա Դրըճ Այի բաչա ճատատէսինտէ 161 վէ 163 վէ 165 նումէրօլար իլէ մուրացգամ 3 պապ մաղազատա 128 հիսսէ իսթիպարը իլէ միւթէսարրէֆ օլտըղը 14 սէհիմհիսսէի շարիասընը պունատան չէնտ սէնէ մուգատտէմ մէրգումէքենտիսինէ թէրհին իտէրէք օլ պապատ թանզիմ գըլնան մուգավէլէ սէնէտի տախի մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի թարիֆընտան թատիգ իտիմիշ օլտըղը հալտէ, պու քէրրէ մէրգումընը Ավսթրիա տէվլէթի թէպասընտան մատամ Լվրօսին նամինտա պիր գատընա օլան մալիւմ էլմըգտար տէյնինին թէսվիյէսի զըմմընտա իճրա տարիյէսի ճանիպինտէն խուսուսը մէզքիւրէնին ֆիրուխթընա գրեամ օլունուպ հալպու քի մէճէլէ հիւքմինճէ պու միսիլու թէրհին իտիրմիշ օլան պիր մալտէն էվվէլ էմրտէ միւթէհհինին ալաճաղը թէմամէն թէսվիյէ օլունմատըգճա սաիր ասհապը մաթլուպընը օլ մալտան իսթիֆատէ իտէմէմէսի լազըմ կէլէճէկինտէն, վէ խուսուսը մէզքիւրէ պու տէֆա մահքէմէնին գարարը վէ մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի մարիֆէթի իլէ թահթը հաճէ ալընտըղընտան պահսիա իչպու հաճընը թաստիգի իլէ պէրապէր էվվէլ էմրտէ խուսուսը մէզքիւրէտէն քէնտի մաթլուպընը թէսվիյէ օլունարագ ֆազլասը գալրը իսէ, սաիր ասհապը մաթլուպէ զուրամաթէն իսթասը խուսուսընտա իճրաի մուվագգաթլա մանէն թահթը հիւքմմէ ալընմագ իւզրէ իչպու խթիտա սուրէթինին տամէթնամէ իլէ պէրապէր մէրգումընն պալատէ մուհարրէր իգամէթկեահընա թէպլիղի վէ օրատա պուլունմատըղը հալտէ լազըմ կէլէն մուամէլէի գանունի-ենէնին իճրասը չարչուի քէպիրտէ Սարրաֆ խանընտա 12 նումէրօլու օտատա մուգիմ մանիֆաթուրաճը Պաշկեան Հաճի Կարապետ վէլէտ Նշան թարֆընտան պու քէրրէ Ցէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի հուգուգ տարէսինէ վէրիլէն արզուհալտա խթիտա օլունմագտան Նաշի ֆիէճլիլ մուհաքքէմ եաղլան տամէթնամէ զիյրինէ Լվիյա խանը օտատա պաշրը ճանիպինտէն մուհարրէր վէ մախթուտ չէրհտէ մէրգում Մկրտիչին զայպուպէթ իտէրէք նէրէտէ իտուկի մալիմ օլմատըղը կէօսթէրիլմիշ վէ հաղրը պիմէճիա օլան միւտտահճանի կարապետ տախի հիւքմը գանունը իճրասընը թալէպ իտուպ, պինանէն ալէյհ մուհաքքէմէնին իճրասը իչպու 99 սէնէսի քեռանունը էվվէլին 20ճի սաղը կիւնիւ սաաթ 6 բատաէլէրինտէ մուգաբրէր պուլունմուշ օլտուղընտան, եէվմ ու վագթը մէզքիւրտէ մէրգում Մկրտիչին Ցէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի Հուգուգ տարիէսինէ պիղզաֆ կէլմէսի վէ եախօտ գանուն տարէսինտէ պիր վէքիլ կէօնտէրմէսի իգթիզա իտէճէկի վէ աքսի հալինտէ հիւքմը գանունը իճրա իտիլէճէկի ուսուլը մուհաքքէմի հուգուգիյէ գանունը մուվագգաթընը 26նը մատատէսինէ իսթինատէն իլան օլունուր։

30 թէքրինը սանը 99

ԸՆԹԱՑՔ Ի ԴՐՈՑ ԲԱՐԲԱՌ

Բ. ՏԱՐԻ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՑՔ

ի նախնեաց և յարգեաց

(Հանդերձ քերականական բացատրութեամբ)

Երկասիրեց

Եղիշէ վ. Դ—րեան

Սոյն գասագիրքն Գրաբարի ուսման համար ցարդ հրատարակուած լաւագոյն դասագիրքերէն մին լինելով՝ կրնայ ուսանողաց ամէն դիւրութիւն։ Այն հաստատածներն որ ամփոփուած են ի նմա, թէ՝ արձակ և թէ՝ ոտանաւոր, ճոխ են և նոր ըստ մեծի մասին։

Ցիշեալ դասագիրքն բաժնուած է երկու մասերու։ Ա. մասին մէջ Նախնեաց դանագան կտորներէ զատ կայ նաև Եղիշէի համառօտութիւնն վեց հատորներու մէջ, իսկ Բ. մասին մէջ Ագսորականք ի Սիպերիա և Պօղ և Վիրգինիա վիպասանութեանց համառօտութիւնն ամփոփուած է Հայերէն գեղեցիկ թարգմանութեամբ։

Կեդրոնատեղին է Արամեան Տպարանը։

Կը ծախուի նաև գրավաճառաց քով ի գին (10) ղրշ· 3—1

ՀԱՄԵՌՈՑ

ԲԱՂԱՐԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Գրեց

Ռ· Ց· Պէրբէրեան

Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆէնտինին էսէրը գալէմի օլարագ Պէրպէրեան Նշան էֆէնտինին մաթպաասընտա բէք նէֆիս պիր սուրէթէ թապ օլունուպ։ Հէր քիթապճրտուբ քեռանընտա վէ խուսուսիյէ Մահմուտ բաչատա 239 նիմէրօլու Ց· Զէնճիրճեան էֆէնտինին գրատունընտա ֆիբրուխթ օլունուր։ 3—3

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Վ—ԷՌ—ԸՆ ՈՒՆՈՒՆ ԷՆԳԼԻՍԷՆ ԷՐ։

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի վարիտաթը ուսումիյէ իտարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէյէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւզղիր մաղիւլաթը իչպու 1299 սէնէսի թրշրինը սանինին 22նճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն քեռանունը էվվէլին 12նճի բազար էրթէսի կիւնինտէ տէկին մաղիւլաթի իտարէսի իլէ մէճլիսը իտարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէյերի 3 տէֆա իլան գրըլնմիշ իտի։ Մահը մէզքիւրը 12նճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն 19ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6ան 10ա գատար հուղուրը նէղարէթտէ միւզայէտէյի ինթիհայէյէրի իճրա գրըլնըպ պէ էրթէսի սալը կիւնիւ տախի 5 % վէ տահա զիյատէ զամմ իտիլիր իսէ գապալ օլունուպ, օնտան սօնրա քէյֆիյէթը թէֆվիգի Պաշը Այի ճանիպը ուսումիսինտէն արզ ու խութիյան գըլնաճաղընտան, զամմ իլէ թալիպ օլանլարը գըյմէթը մուխտամէնէյին էօշրիւնէ միւասվի թէէմին ագչէսինի միւսթասհրպէն իտարէի մէզքիւրէյէ կէլիպ մէնզայէտէրինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէկի կիւնճի տէֆա օլարագ իլան ու իսթար օլունուր։

· · 1 իլա 52 · · 2710 (1) — Թավզգ բազարընտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Ճամիի չէրիֆ օսգաղընտա վէ չիլինկիրլէր ճատատէսինտէ թէրպիէն 176 ղրշ· արսատա մէպնի 4 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 50 ղրշ· պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ վէ թահթընտա չէհրի 200 ղրուշ քիրալը 3 պապ տէքեաքիյնին անճագ Մէէկէա ու պաղը վագֆընտան օլան 107 պուչուգ գրշ· մէնզիլ վէ տիւքքեան մահալլէքրինին օն իքի հիսսէ իթիպարը իլէ իքի հիսսէսի։

· · 3 · · 10000— Գաոը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Զըգմազ-Զէյնէ օսգաղընտա Գօճա Խալիլ աղա վագֆընտան տէրուսինտէ պիր գույուը միշթէմիլ թէրպիէն վէ թախմինէն պիր գրթա մէնզիլ արսաբընն նըսֆի հիսսէսի մահիլանն վէ տիկէր նըսֆի հիսսէսի սահիպի թարաֆընտան ֆիբրուխթ օլունճաղը։

· · 126 · · 2500 — Գէյօղլունտա Եէնիչէհիր նամ մահալտէ Բաբազ քէօրբիւսինտէ Սուլթան Պայազիտ Խան վագֆընտան թէրպիէն վէ թախմինէն 140 ղրշ· պիր գրթա մէնզիլ արսաբը։

· · 6 վէ 14 · · 1074— Պօղազ իչինտէ Սարը եար գարիյէսինտէ Սարբեար ճատատէսինտէ Շեյխ իլ Իսլամը էսգաղ Զէէպի Մէհմէտ Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն վէ թախմինէն պին գրա մուգատտէմ պիր վէ էլէէվմ իքի գրթա մէնզիլ սարսաբընն օն իքի հիսսէսէն իքի հիսսէսի։

· · 1 իլա 3 · · 833— Եէտի գուլէ խարիճինտէ Ֆաթիհ մահալլէսինտէ Տէմիրխանէ ճատատէսինտէ վէ Թաշ խան սօգաղընտա կէօմրիք էմինի էսգաղ մէրհում Հասան աղա վագֆընտան թէրպիէն 730 ղրշ· արսատա մէպնի իքի սալաշ օտա վէ պիր գույուը միշթէմիլ պիր պապ բաչախանէ վէ իչքէմալէխանէ էլէէվմ արսաբընն օն իքի հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

· · 9 · · 1000— Զարչուի քէպիրտէ Պիթ բազարը ճատատէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան թէրպիէն օն պէշ ղրշ· միւրք մա կէտիք պիր պապ չատրճը տիւքքեանը արսաբընն նըսֆի հիսսէսի։

· · 11 · · 6000— Կէտիք բաչատա Էմին Սինան մահալլէսինտէ Կէտիք բաչա ճատատէսինտէ Սուլթան Սիւլեյման Խան վագֆընտան պիր պապ գօնագ արսաբնա ճարի պիր մասուրա մահլէզկին նըսֆի հիսսէսի։

· · 113 · · 832 — Թոբխանէտէ Գարաղաշ մահալլէսինտէ Պօղազքէսէն ճատատէսինտէ Հարէմէն վագֆընտան թէրպիէն 90 ղրշ· արսատա մէպնի 30 ղրշ· պաղչէյի միշթէմիլ չէհրի 260 ղրշ· քիրալը պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը կէտիկինին 72 սէհիմ իթիպարը իլէ 2 սէհիմ հիսսէսի։

· · 37 · · 8333— Եէտի գուլէտէ Համի Իբրի մահալլէսինտէ Հաճի Իվահատտին ճատատէսինտէ Սուլթան Մէհմէտ Խան վէ Էմինը Ղանէմ Մըսթաֆա Հաճուշ վագֆընտան թէրպիէն 10660 ղրշ· արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր գույու վէ պիր ախբրը միւթէմիլ սէնէվի իքի պին եիւզ ղրուշ քիրալը Պէկիրատ նամ մահալտէ պիր գրթա պէօյիւք խորօպա պասթանն աէրուսինտէ պիր օտանընն եիւզ եիրմի սէհիմ թիթիպարը իլէ 40 սէհիմ հիսսէսի։

· · 25 վէ 23 վէ 27 վէ 29 վէ 31 վէ 33 · · 10000— Պալաթ խարիճինտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Գարապաշ օսգաղընտա Անյա Սօֆիայի քէպիրը վագֆընտան թէրպիէն վէ թախմինէն 1400 ղրշ· արսատա մէպնի օն իչ օտա վէ իչ սուֆա վէ չէհրի 220 ղրուշ քիրալը պիրպիրինէ մութթասը 5 պապ Եահուտախանէ վէ վերասընտա գայզգխանէ արսաբընընն նըսֆը մահիլուէն վէ նըսֆընընն սիւլան հիսսէլէրի տախի սահիպլէրի թարաֆընտան ֆիբրուխթ օլունճաղը։

· · 3 · · 3000 — Եէնի պաղչէ գուրպինտէ Այրա էմինի մահալլէսինտէ Քեհէհի պաղը օսգաղընտա Եթմէքճիպատէ Ահմէտ բաչա վագֆընտան թէրպիէն 80 ղրշ· արսատա մէպնի վէ 40 ղրշ· պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 70 ղրշ· քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիթիւնիւ։

· · 11 · · 2000— Խաքէօյսէ Բիրի բաչա մահալլէսինտէ Գումրուխանէ ճատատէսինտէ Բիրի Մէհմէտ բաչա Հաբէէզն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 25 ղրշ· մուգատտէմա եօղուրտճը քեարխանէսի էլէէվմ պիր պապ եօղուրտճը տիւքքեանը արսաբընն նըսֆի միւքիր իլէ պիթիւն կէտիկի։

· · 3 · · 2500 — Կէտիք բաչա գուրպինտէ Տիվանի ալի մահալլէսինտէ Մէտրէսէ սօգաղընտա պէրմուճիալը մէսահէ 63 ղրշ· պիր գրթա մէնզիլ արսաբը։

· · 21 վէ 23 · · 26667.— Թոբխանէտէ Ֆիրուզ աղա մահալլէսինտէ Թոսրի ճատատէսինտէ Զիֆթճի Հաճի Խուրահիմ աղա վագֆընտան թէրպիէն 150 ղրշ· արսատա մէպնի 6 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 120 ղրշ· պաղչէյի միւշթէմիլ սէնէվի 6000 ղրշ· քիրալը մուգատտէմա պիր պապ մէնզիլ վէ պիր պապ գահվէ տիւքքեանը էլէէվմ պիր պապ մէնզիլին սիւիլա հիսսէսի։

· · 23 · · 8888.— Գալաթատա Քէմանքէշ Գարա Մուսթաֆա բաչա մահալլէսինտէ Խալիլ բաչա օսգաղընտա Սուլթան Մահմուտ Խանը Լանի կէտիքեաթընտան կէտիկի վէ Մէրզիֆունի Գարա Մուսթաֆա բաչա վագֆընտան միւքի օլմագ վէ Գ ուլի զէմին վագֆընընտան պէր մուհիպլի խարիթա չէհրի 400 ղրուշ քիրալը միւթէհամմիլ պիր պապ պիլա հավա մաղազա կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ օն իչ վէ սուրա սէհիմ հիսսէսի իլէ միւքէնին վէ Գուլէի զէմին վագֆընտան օլան մահալին եիրմի պիր հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

· · 10 · · 6000.— Թոբխանէտէ Ճիհանկիր մահալլէսինտէ Զըգմազ Թոբրագ օսգաղընտա գույուը պէրը Այի աղա վագֆընտան թէրպիէն 60 ղրշ· արսատա մէպնի տէօրթ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր միւշթէրէք գույուը միւթէմիլ չէհրի 40 ղրշ· քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիթիւնիւ։

· · 73 · · 5000.— Գասըմ բաչատա Սէյիտ Այի Զէէպի մահալլէսինտէ մէզարլըգ գարչըսընտա Լալա Թայֆուր աղա վագֆընտան թէրպիէն 90 ղրշ· արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ եիւզ ղրշ· պաղչէյի միւշթէմիլ սէնէվի 5000 ղրշ· քիրալը Միւմթազ Խան պաղչէսի տինէքէթ մասրուֆ պիր պապ պօսթան կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 8 վէ բուպ սէհիմ վէ սիւիլա ան նըսֆի սէհիմ հիսսէսի։

· · 47 · · 5000 · · պէտէլ միւզայէտէ 6000.— Իսկիւտարտա Գազասկէր Ահմէտ էֆ· մահալլէսինտէ Նուհ գույուը ճատատէսինտէ Սուպաշը էլ Հաճճ Մէհմէտ աղա վագֆընտան թէրպիէն 100 ղրշ· արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 240 ղրշ· պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

(1) Ճիւմլէլէրին պայարընտա իլը հիպատա պուլունան բագգամար մահլիլաթն նիւմէրօլարընը վէ իքինճի հիպատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիտիրմէքտէ տիրլէր։

ԻՆՆԻԼԻԶ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Ցէրսաատէթտէ Գէյօղլու ճատատէսինտէ վագը օլուպ, Ցէրսաատէթին էն մուհիմմ էճզախանէլէրինին պիրի պուլունան Ն. վէ Ժ. Գանճիք պիրաաէրլէրինին թահթը իսարէսինտէ օլան էճզախանէտէքի էճզաղար պիրինի ճինտան ն օլուպ ըէք էնվէն ֆիեաթլա իթա օլունուր, վէ սէֆարէթ վէ խաթթախանէլէր վէ միւթէպէր խանէլէր՝ հինը հաճէթտէ մէգքիւր էճզախանէսէն էճզա ալըրլար։

ԷՆԻԱ ՆԻՀԱՑԷԹ ԵԱՆԸԼՄԱՋ ԻԼԱՃ ԷՃԶԱՃԸ Ժ. ԳԱՆԹԻՒԻՖԻՆ ՀԱՊԱԼԱՐԸ

Ինանքն գարնընտա վիճուտ պուլան վէ Ճէէթ թապիր օլուսան հայվանն իրաա իթապկի ադրբլար թէհամմիլ օլունմազ ատրէճէտ օլուպ, պու խասթալըղա թութուլան պ. գէն գապգ վէ պաղէն իսկալ օլուր, եէմէյի էյիճէ հազմ իտէմէզ, կէօզերին էթրաֆընտա մավիկք վէ ատրիտ սարբլըգ վէ վիճուտտա զասֆ վէ եօրկունլըգ բէյտա օլուր։

Շեմտիյէ գատար գուլլանըլան մուալիճէլէրին էյնիմէսի կիւճ վէ էքսէր ատֆա թէէսիրի կէօրիւլմէմիշ իքէն, Գանթէ հապպարընը ֆէվգէյատ թէվզիյատ թէէսիրի օլուպ, պու հապպատան ալընտրգատան պիր գաչ սաաթ սօնրա, մէզքիւր հայվանըն տուչտիկի աթըպպատի հապիգա թարաֆընտան թատիգ պուլունմուշ տրր։

Պու հապպարա պիր չօգ թագվալեր թէրթիպ օլունարընտան, գուԹունընն իւզէրինտէ մուճիտինին իմզասը օյմատըղը հալտէ թագվա սայլաճագ տրր։

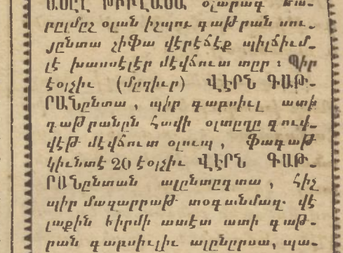

ԲԱՈՒԷԼԼԻՆ ԱՆԻՍՕՆ ԲԷԼԼԷՍԷՆԻՆ

Նէզլէ, կէօրիւս էնմէսի, էօքսիրիւք, թրընէֆէս, պօղազ ագրրսը վէ պու կիպի սարբ խասթալըգլարա քեամիլէն չիֆա վէրրր։ Վ. Լինէլ նամ Ինկիլիզ դարտանը՝ չէտտա պիր էօքսիրիճքէն թութուլարգտա, պունը խթիմալ իթմիշ վէ պիրինճի չիչէտէ բիրի բաք օլմուշ տրր։

Հէր չիչէնին ագրընտա Թոմաս Բոուէլ Պլէֆֆէյտը Բոա Լընդրն խարէսի՝ սկյամ զէմին իւզէրինտէ պէյազ եաղըլարրա մուհարրէր պուլունանագ։ պու մարքայը թաչրմայան չիչէ սախթէ պիր։ հէր պիր էթիքէթ իւզէրինտէ ֆապրիգասընընն Լէթ Ֆէլի է Ս—ըի մարգասը պուլունանագ տրր։

Գանանիք պիրատլրէր Լճզախանէսինտէ, Գալաթատա Եիւքքէք գալաթրրմտա Ի. ԳԱՐՈՒԱՆԱՆԸ Նօ. 95 էճզա տէօզթիթօսրնտա վէ սաիր պիլիճիմէ միթէպէր էճզաճիլարտա թօսատան վէ բէրաքէնտէ սաթրրր։

ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆ

ԵԱՆԻ

ԳՕՃՈՒ ՎԷ ԱՑԱՐԼԸ ԴԱԹՐԱՆ ԽԻԼԱՍԱՍԸ

1883տէ Ամթէրտամ սէրկիի ուսումիսինտէ մէտալիայա նայլ օլմուշ տրր։

Իչպու գաթրան քեամիլէն սուտա հալ օլունուր։

Ցիկէր գաթրան սուլարընտա գաթրանըն պիր ազ գօգուսը վէ լէզզէթի պուլունմագտա իքէն, Ա.ՍԸԼ. ԽԻԼԱՍԱ օլարագ հաբրլմըշ օլան իչպու գաթրան սուլրընտա չիֆա վերէճէք պիչիմիլ խասսէյէր մէվճուտ տրր։ Պիր էօչիւ (մըղիւ) ՎԷՐՆ ԳԱԹՐԱՆընտա, պիր գաբիլ ատֆ գաթրանրն հավի օլարընը զուվվէթ մէվճուտ օլուպ, ֆագատ կիւնտէ 20 էօչիւ Վէրն ԳԱԹՐԱՆընտան ալընըղտա, հիչ պիր մագարրաթ տօգանմազ։ վէ լաքին եիրմի տատա տատ գաթրան գարարիւիւ արընրսա, պաղրսագլարտա թէկիքէլի պիր իւֆիւնէթ հասրլ օլուր։

Ինչպու գաթրան գէյատէ թէէսիրի օլուզտան մատատա, սաիր մուզիրը գաթրանլարտան տա իւչ գաթ էհվէն տրր։

Վէրն ԳԱԹՐԱՆԸՆՆ չիչէսի 1,50Ֆրանգա Ֆիրուխթ օլունընը։ Պիր չիչէ իւլ 20 լիթրա գաթրան սուլը եարընը։ Գուլլանըլըղը վագթ՝ չիչէյի հ—ֆ—ֆ չալգալամալը տրր։

Ինչպու գաթրան խիլասասընընն 100 չէքէրի՝ 2 պուչուգ ֆրանկ տրր։

Ումումի տէբօգիթօսրը Ֆ. ԱԼԻԲՐԱՆՏի նէգտինտէ տիր։ Էանի Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա 169 նումէրօլու ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ էճզախանէսինտէ։

ՏՕԳԹՕՐ Թ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

Բարիզտէն չէհրիմիզ ավտէթինտէն պէրու Պէյօղլունտա վագը խանէսինտէ խաթթէկեանը թէտավի իթմէքտէ օլան Ցօգթօր Թ. Ասլանեան՝ միչթէրիլերինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ պու քէրրէ Գալաթատա Վօյվոտա գարարօլխանէսի գարչըսընտա վագը 2 նումէրօլը օտատա նագլ էյլէմիշ տիր։ Թապիպը մումարիյէ՝ պունտան պէտէլէ հէր կիւն մէկքիւր օտատա սաաթ 2էն 10ա գատար միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը գատրալ իտէճէյի կիպի, փուգարայը տախի մէճճանէն թէտավի էյլէյէճէք տիր։